

ОСИГУРАЊИКА

ГЛАС

ГОДИНА XL • БРОЈ 6 • БЕОГРАД, 31. МАРТ 2009. • ИЗЛАЗИ ПЕТНАЕСТОДНЕВНО • БЕСПЛАТАН ПРИМЕРАК

После календарског, стигло и право пролеће

ГОВОРНИ АУТОМАТ

0700/017-017

ПО ЦЕНИ ЛОКАЛНОГ
ПОЗИВА

011/30-60-680

0 – 24h

АКТУЕЛНО

Одлука Управног
одбора РФ ПИО

**ЗА ОПОРАВАК У
БАЊАМА 261 МИЛИОН**

• Страна 3

ПОВОДИ

Од сутра послодавци
на потезу

**ВРЕМЕ ЗА ПРЕДАЈУ
ОБРАЗАЦА М-4**

• Страна 6

ОПРЕЗ, СУТРА ЈЕ ПРВИ АПРИЛ

Дрво шпагета и хамбургер за леворуке

Сутра је 1. април, светски дан преваре. Циници би рекли да нама овај дан траје целе године па да сутра ништа неуобичајено не треба ни очекивати. Али, када нам је најтеже, ми смо најдуховитији, па се ипак припазите да вас сутра неко посебно не надмудри.

А да многи широм света сматрају овај дан изазовним да направе што бољи штос, показује досадашње искуство у најуспешнијим насанкавањима која су прикупљена чак и у једном музеју: у Музеју шала у калифорнијском граду Сан Дијеу.

На списку успешних подвала на првом месту је и даље шала британске телевизије Би-Би-Си, емитована 1957. године. Тог дана је објављена вест да су сељаци у Швајцарској, захваљујући благој зими и нестанку инсеката који нападају шпагете, имали изузетно добру бербу тестенина са дрвећа на коме оне тамо иначе расту. Вест, праћена и сликом швајцарске сељанке како са дрвета „бере“ шпагете, изазвала је велико интересовање гледалаца који су телефоном звали редакцију да се распитају о начину на који и сами могу да узгајају ово дрво са необичним плодом.

Следећа по духовитости је шала шведске телевизије из 1962. године. У то време постојао је само један канал у црно-белој техници. У духу 1. априла, један од телевизијских техничара појавио се у вестима са важним обавештењем за гледаоце: објаснио је да ко жели да гледа програм у боји то може ако преко екрана навуче женску најлон чарапу. Шаљивција је то и демонстрирао широком аудиторијуму који је насео на причу. Тако су Швеђа-

ни тог 1. априла „обували“ телевизоре у најлон чарапе, чудили се, претпостављамо, како то код њих не функционишу боје, док нису схватили да су добро намагарчени на дан шале.

Британци су, опет, поверовали 1976. године свом најбољем астронауту Патрику Муру који им је рекао да ће се 1. априла у 9 часова и 47 минута догодити феномен у свемиру: Плутон ће заћи иза Јупитера, што ће смањити гравитацију на Земљи, па ако у том моменту поскоче имаће осећај као да лебде. Кажу да се више стотина особа јавило радију саопштавајући да су то доживели и да је осећај диван.

На четвртм месту ове музејске ранг-листе првоаприлских насамаривања наша се вест из 1985. године коју је објавио амерички спортски лист

„Спортс илустрејтид“, у којој се каже да је играч бејзбола бацио лопту брзином од 270 километара на сат. Вештину је стекао, објашњава се у тексту, захваљујући вежбању у једном тибетанском манастиру.

Година 1992: амерички државни радио најављује нову кандидатуру Ричарда Никсона за председничке изборе, под мотом: „Нисам учинио ништа лоше и нећу то поновити“. Слоган је на радију прочитао имитатор.

Магазин „Дискавер“ 1995. године саопштава да је угледни биолог Априле Пацо (на италијанском ово име-израз значи „првоаприлска шала“) открио нову врсту на Антарктику: животињу чија се глава загрева и разгрће лед огромном брзином, што је техника коју користи да лови пингвине.

Већ следеће године ланац ресторана брзе хране „Тако Бел“ саопштава да је од федералне владе купио чувено звоно слободе (Liberty bell) из Филаделфије, историјски симбол америчке независности, и да ће га прекрстити

у звоно Тако, што изазива талас негодовања.

Британски лист „Гардијан“ 1997. године објављује додатак на седам страница поводом десете годишњице измишљене острвске републике у Индијском океану. Серија чланака описује културу и географију два најважнија острва звана Горња рупа и Доња рупа.

Година 1998: публикација „Нови Мексиканци за науку и разум“ објављује вест да је држава Алабама, после референдума, променила вредност броја „пи“ из 3,14 у „библијски број 3,0“.

Исте године, ланац ресторана брзе хране „Бургер кинг“ објављује оглас у дневнику „УСА Тудеј“ да у понуди има и хамбургер за леваке, специјално направљен за 32 милиона Американаца који се слаже левом руком. Касније је обелодањено да је стигло хиљаде наруџбина.

И код нас постоји традиција смишљања разних ујдурми 1. априла, али је, према мишљењу етнологa, празник прузет са запада. Постао је општеприхваћен шездесетих година прошлог века, када се поништавало све традиционално. А бар је у наслеђу српског народа било дана и празника намењених пошалици, надмудривању и обманама. Такви су били цела „бела недеља“, посебно Беле покладе, „чисти понедељак“, „идење у дрен“ о Младенцима, „гарава среда“ после Ускрса...

Енвер Никшић, помоћник директора, Радоје Савићевић, члан УО, Мехо Махмутовић, председник УО, Слободан Здравковић, в.д. директора, и Славко Имрић, директор Покрајинског фонда

ОДРЖАНА СЕДНИЦА УПРАВНОГ ОДБОРА РФ ПИО

За опоравак у бањама 261 милион динара

Посебне листе за старосне, породичне и инвалидске пензионере

Ове године више од 10.000 пензионера бесплатно ће се опорављати у бањама, за шта је, одлуком Управног одбора Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање донетом

на седници у четвртак, 26. марта, издвојено 261.235.000 динара. Пошто се за друштвени стандард корисника издваја 0,1 одсто прихода од доприноса сваке категорије осигура-

ника понаособ, то је пензионерима из категорије запослених намењено 241,535 милиона, пензионисаним самосталцима 18,35, а пољопривредницима 1,35 милиона динара.

Изменом правилника о друштвеном стандарду корисника пензија на истој седници, Управни одбор је одлучио да се ове године у оквиру сваке категорије пензионера (бивши запослени, самосталци и пољопривредници) направе посебне ранг-листе за старосне, породичне и инвалидске пензионере да се не би догодило, као прошле године, да породични

(наставка на страни 4)

Ускоро конкурс

Ове године за бањски опоравак о трошку Фонда моћи ће да конкуришу сви пензионери с припадностима до просека, то јест до 19.780 динара, који у претходне три године нису користили ову погодност.

Конкурс ће ускоро бити расписан, оглас ће, као и прошле године, бити објављен у нашем листу и једним дневним новинама, а ове године рок за пријављивање биће скраћен на 15 дана. Наиме, лане је рок за пријављивање био читавих 30 дана, мада је више од 90 одсто захтева предато у првих 10 дана, али је због предугог рока пропуштена могућност опоравка у мају и јуну па су пензионери у бање одлазили тек с јесени.

В.Д. ДИРЕКТОРА: Слободан Здравковић. **ГЛАВНИ И ОДГОВОРНИ УРЕДНИК:** Славица Чедић, e-mail: scedic@pio.rs

РЕДАКЦИЈА: Булевар уметности бр. 10, 11070 Београд, **СЕКРЕТАРИЈАТ:** 011-2017-437 факс: 2017-418

РЕДАКЦИЈА ЗА ВОЈВОДИНУ: Житни трг бр. 3, 21000 Нови Сад, **ОДГОВОРНИ УРЕДНИК:** Ика Митровић, 021-487-7789, факс: 021-6624-359, e-mail: ika.mitrovic@piovoj.rs

ШТАМПА: ЈП Службени гласник

ОГЛАШАВАЊЕ: 011-2017-438

Рукописи и фотографије се не враћају

Електронско издање: www.pio.rs/glas-osiguranika

ГЛАС
ОСИГУРАНИКА

ИЗДАВАЧ: Републички
фонд за пензијско и
инвалидско осигурање

Жива дискусија на седници Управног одбора

пензионери, иако их је било четвртина међу пријављенима, због нижих пензија добију више од половине места за бањски опоравак.

Уважен је и предлог општинских пензионерских организација, па ће им се, преко Савеза пензионера Србије и

Синдиката пензионера „Независност“, преbacити 6,7 одсто средстава за бањски опоравак (укупно око 17 милиона динара) да би покрили трошкове које имају у спровођењу поступка упућивања пензионера у рехабилитационе установе и природна лечилишта. Лане је, рецимо, више од 60.000 пензионера конкурисало за бањски опоравак о трошку Фонда, па је требало примити све те захтеве, проверити их, учествовати у раду комисија за прављење ранг-листа, обавестити пензионере о расписаном огласу... Општинске организације пензионера ће, заузврат, морати да известе Фонд о трошковима које су имале.

Чланови Управног одбора усвојили су и завршни рачун РФ ПИО за прошлу годину који је показао да су укупни лањски приходи износили 375.584.381.905,90, а укупни

расходи 396.011.457.920,62 динара. Буџетски дефицит од 20.427.076.014,72 динара умањен је нераспоређеним вишком прихода (15,18 милијарди) и приватизационим примањима (4,25 милијарди) из ранијих година; исказани дефицит од 992.120.388,75 динара покривен је приходима од приватизације: лане је, наиме, по основу приватизације приходовано укупно 3.943.828.374,32 динара, а остатак те суме пренет је у ову годину.

Усвајање овог документа и начелна расправа о програму рада за ову годину били су повод члановима Управног одбора да још једном нагласе колико је, посебно у околностима кризе и неопходне стабилизације, важно да се наставе активности на повраћају имовине Фонда.

С. Ч.

ОДЛУКОМ ОПШТИНСКОГ СУДА У КУРШУМЛИЈИ

Привремена управа над „Жубором“

Општински суд у Куршумлији предао је на управљање Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање рехабилитациони завод „Жубор“ у Куршумлијској бањи до окончања судског спора који Фонд са овом специјализованом здравственом кућом води око власништва.

Републички фонд ПИО, према речима Валеријана Кадијевића, саветника директора, само жели да заштити своју имовину, и не сумња у добре намере локалне самоуправе која је формирала радну групу за оживљавање „Жубора“, али ипак подсећа да то није у њеној надлежности. Он истиче да је Фонд у рехабилитациони завод у Куршумлијској бањи својевремено уложио око 13 милиона евра, о чему постоје докази.

Рехабилитациони завод „Жубор“ у Куршумлијској бањи затворен је пре четири године, у међувремену је судским спором којим Пензијски фонд потражује спорни објекат заустављена и његова најављена приватизација.

– Пензијски фонд неће дозволити продају климатских лечилишта јер су она грађена новцем од доприноса грађана, садашњих пензионера, и ни у ком случају нису власништво државе. Процењује се да је у њихову изградњу и опремање у последњих тридесет година утрошено око 500 милиона евра. Нема ни једне бање у Србији у којој Фонд није изградио макар један капитални објекат за рехабилитацију – подсећа Кадијевић.

Т. К.

Самоиницијативно пред комисију – уз 26.000 динара

Управни одбор је донео одлуку да осигураници, који поднесу захтев за остваривање права по основу инвалидности без прописане сагласности лекарске комисије у здравственој установи, убудуће плаћају (уместо досадашњих 22.000) 26.000 динара на име трошкова вештачења инвалидности.

ПОЉОПРИВРЕДНИЦИМА У СРБИЈИ ПРОДУЖЕН РОК ЗА РЕГИСТРАЦИЈУ

Пријава још 15 дана

Власници комерцијалних газдинстава могу до средине априла да пријаве имања и измире лањски дуг за пензијске доприносе, да би остварили право на државне премије

Док се пољопривредници очигледно још премишљају исплати ли им се или не да своје домаћинство региструју као комерцијално – што, наравно, подразумева плаћање доприноса за пензијско-инвалидско осигурање, држава је одлучила да им за размишљање да још 15 дана: влада је 26. марта, изменом Уредбе о регистрацији, првобитни рок за пријављивање пољопривредних газдинстава са 31. марта продужила до 15. априла.

Пољопривредници су, тако, добили још две недеље да се региструју и измире бар прошлогодишње дугове за пензијско осигурање. Јер, иако само газдинства која уредно плаћају ПИО дажбине могу да рачунају на подстицајна државна средства од 12.000 динара по хектару и друге субвенције, сада им је, због нагомиланих дугова из ранијих година, омогућено да стекну право на новац из буџета већ плаћањем само главног дуга за 2008. годину. Практично, то значи да плате 45.798,72 динара, колико је лањска целогодишња обавеза на име доприноса за ПИО на најнижу основицу, док би им дуговања из 2007. и ранијих година мировала. У том случају

од РФ ПИО добијају потврду о измиренем дуговањима и тако стичу право на новац из државне касе.

Пољопривредни пензионери такође имају право на премије, уз потврду о пензионерском статусу филијале Фонда надлежне за општину на којој им се домаћинство налази, наравно уз услов да своје имање и региструју као комерцијално газдинство (подсећамо да паори који имају 65 и више година могу имања да региструју и као некомерцијална газдинства и да рачунају на годишњу помоћ од 40.000 динара).

Власници који газдинства први пут пријављују ове године, а до сада нису имали статус осигураника по ма ком основу, од Фонда добијају потврду о новостеченом својству осигураника са којом могу да се пријаве за премије. Своје обавезе ове године, као и искусније колеге, плаћаће квартално.

Остављена је могућност и такозваним полутанцима, који су се пољопривредом бавили у слободно време уз посао у фирми, да се ове године одлуче и надаље приходују само са земље: ако се пријаве као власници,

односно носиоци пољопривредног газдинства и уредно га региструју, добиће од Фонда потврду да су осигураници, али да би добили премије од бившег послодавца морају да прибаве и потврду о најмање шест месеци плаћеног стажа у прошлој години.

Основни циљ везивања премија пензијског осигурања је да се тачно утврди ко су прави пољопривредници који од тога издржавају себе и породицу, да би држава премијама могла да им помогне. Јер, поред подстицајних средстава по хектару намењених регресирању купљених репроматеријала за ратарску и повртарску производњу, они ове године могу да рачунају и на средства за генетско унапређење сточарства, за осигурање животиња, усева и плодова, подршку развоју села кроз повећање конкурентности пољопривреде, као и за подизање производних и матичних засада јагода, воћа, винове лозе и хмеља у овој години.

В. А.

Субвенционисани кредити

Саша Драгин, министар пољопривреде, шумарства и водопривреде, потписао је 26. марта у Влади Републике Србије уговоре са банкама о кредитима које субвенционише Министарство пољопривреде.

Тако ће регистрована пољопривредна газдинства у 21 банци моћи да добију краткорочне или дугорочне кредите уз каматну стопу од највише пет одсто. За кредите из овог програма предвиђено је скоро 10 милијарди динара.

Краткорочне кредите за куповину обртних средстава (ђубриво, гориво, семе) у износу од 50.000 до 700.000 динара без валутне клаузуле, паори ће моћи да отплаћују на три, шест, девет или дванаест месеци. Каматна стопа је пет одсто на годишњем нивоу, а Министарство плаћа разлику банкама. За ову врсту кредита обезбеђено је 300 милиона динара.

Дугорочне кредите за инвестиције у пољопривреди (објекти, механизација, подизање вишегодишњих засада) сељаци ће моћи да подигну на рок од пет или осам година уз грејс период од једне, односно три године. Износи су од 5.000 до 300.000 евра, с тим што 60 одсто ових кредита одобрава банка, а 40 одсто Министарство, и то бескаматно. На банчина средства камата ће бити 10 одсто плус еурибор, а на средства Министарства је неће бити, тако да ће просечна камата на годишњем нивоу износити највише пет одсто. То представља најповољније кредите на банкарском тржишту, а за њих су обезбеђене три милијарде динара.

ОД СУТРА, ПОСЛОДАВЦИ НА ПОТЕЗУ

Време за предају образаца М-4

Благовремено достављање података о стажу запослених и плаћеним доприносима сигуран начин за остваривање њихове будуће пензије

Пред неколико стотина послодаваца у Србији који су се управо изборили са изработом и предајом завршног рачуна, нашао се нови задатак који треба да обаве до краја априла: реч је о законској обавези предаје података о стажу, зарадама и плаћеним доприносима за око два милиона радника

које запошљавају, односно чувеног М-4 обрасца, који са свим потребним подацима треба предати надлежној филијали Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање на чијој се територији налази седиште фирме.

Иако свесни да без потпуне евиденције о плаћеним

доприносима за све одрађене године њихови радници, када дође време, не могу да остваре право на заслужену пензију, послодавци већ пословично касне или на шалтере филијала Фонда ПИО доносе непотпуну документацију.

Према искуству запослених у Фонду на овим пословима, газде најчешће не поштују рок за предају података. И поред претњи прекршајним пријавама (које су иначе једино средство за борбу против несавесних послодаваца), они и даље касне. Њихови радници, чак и у ситуацији када су потпуно свесни каквих ће проблема имати приликом пензионисања ако се утврди да су им године рада „појели скакавци“, истини за вољу и немају никаква могућност да натерају газде да их уредно пријаве и плаћају им доприносе (сем пријављивања инспекцији рада, на шта се, нарочито у ово време кризе и претње отказима, мало ко одлучује).

Поред непоштовања законског рока за предају М-4 обрасца, честе су и грешке и достављање непотпуне документације. Обично је то неправилно утврђен стаж осигурања и бенефициран стаж, износ боловања до 30 дана који није издвојен из бруто зараде, погрешно попуњен регистарски број (различит је за осниваче и запослене)... Досадашње искуство говори да се у ве-

ћим фирмама овај посао, уз добру сарадњу са референтима матичне филијале, углавном коректно обавља. Много више грешака праве разне агенције које обвезници доприноса ангажују да би им обавиле посао, јер оне материју не познају довољно, а не могу баш да се похвале ни да се труде да је боље упознају.

Радницима остаје да се надају да ће њихови послодавци ове године бити знатно ефикаснији и марљивији него претходних и да неће морати да дочекају да им, уместо поштар са пензијом, стигне обавештење о годинама неплаћених доприноса. Али и да судије за прекршаје, који су као што смо већ рекли једини који могу да несавесним газдама стану на пут, неће олако прелазити преко пријава против њих, проглашавајући се ненадлежнима (честе жалбе из филијала које су биле принуђене да прибегну и овој мери). Или, иако је закон припретио казнама и до 800.000 динара, кажњавајући их са три, пет или десет хиљада динара за то што својим радницима нису платили доприносе за године које су они поштено одрадили.

Да подсетимо, послодавци податке филијалама Фонда могу да доставе у електронској форми или на папиру.

В. Анастасијевић

У многим посредничким агенцијама недовољно стручни за овај посао

У БЕОГРАДУ ПРВА ПРОДАВНИЦА ЗА СИРОМАШНЕ

Бакалук и упола цене

До краја априла биће отворено још десетак оваквих радњи у главном граду, а затим и широм Србије

Прва такозвана СОС продавница за најугроженије категорије становништва Трговинског предузећа „Јабука“ у Булевару револуције 532 отворила је врата београдским купцима у среду, 25. марта. Људи су тог дана чекали у реду већ од пет сати ујутру, а у време отварања, у 10 и 30, испред радње их је било око 200. Прва три дана, иначе, у овој продавници су могли да се снабдевају сви, без обзира на материјални статус, док сада у њој могу да купују само они који имају картице.

Картице за снабдевање у „СОС маркету“ могу да добију суграђани који имају минималну зараду, пензије ниже од 20.000 динара, незапослени, расељени са Косова и Метохије и људи коју примају минимални износ социјалне помоћи. Картице се издају у „Јабуци“, Чича Илијина 6 и Баје Секулића 43, и у просторијама Асоцијације независних синдиката Србије (АСНС), Карађорђева 71. Да би се остварило право на картицу, уз личну карту, треба приложити уверење о незапослености, о висини примања или социјалне помоћи, а пензионери последњи чек од пензије, каже Ранка

Савић, председник АСНС, организације од које је и потекла иницијатива за отварање оваквих продавница:

– Свеједно је где ће они који имају право на картице да их узму. Поступак издавања је једноставан, нема гужви и сви брзо могу да их добију. Картице се издају по бројевима, тако да не постоји могућност да неко узме више комада, а нема ни потребе за тим. Чујемо, међутим, да незапослени имају проблема да добију са тржишта рада потврду о статусу (педесетак људи се већ првог дана јавило да се на то пожали) а без ње не могу да добију картицу. Разговорали смо са одговорницима из Националне службе за запошљавање и њихово образложење је да се многи сада јављају тржишту рада баш због картица. Чињеница је да код нас не постоји социјална карта према којој би се знало ко је у каквом материјалном положају, породично. У Словенији је, на пример, прво урађена социјална карта, па су тек онда почели да отварају овакве продавнице. Мислим да ће ова наша иницијатива допринети бржем решавању многих непознаница кад је реч о социјалном статусу становништва. А цео посао смо започели јер сматрамо да паке-

ти економских мера сами за себе без одговарајуће социјалне политике могу још више да угрозе најсиромашније слојеве становништва – објашњава за наш лист Ранка Савић.

Планирано је, према речима наше саговорнице, да до краја априла буде отворено још десетак оваквих продавница у Београду, у свакој општини по једна, а биће их и у целој Србији. Зајечар је први град који је заинтересован да и његови становници добију овакву продавницу, а у АСНС-у очекују интересовање и из осталих места у Србији.

Иначе, трговинске марже у „СОС маркету“ су пет до шест одсто, док у великим радњама „Јабуке“ износе 20, а у осталим продавницама око 30 одсто.

Добављачи су се одрекли од 15 до 25 одсто произвођачке цене и захваљујући томе цене у „СОС маркету“ су у просеку ниже 40 до 50 одсто. Тако бели хлеб од 500 грама кошта 25 динара, смрзнута боранија од 450 грама 66,5 динара, пшенично брашно тип 500 – 31 динар, кафа „самба“ од 100 грама 49,9 динара, четири ролне трослојног тоалет папира 39,9 динара, литар сунцокретовог уља 93,8 динара, а зубна паста „бонидент“ од 150 милилитара 69 динара.

Весна Анастасијевић

Сиротињски хлеб и млеко

И Удружење пекара Србије покрене акцију снабдевања најсиромашнијих по нижим ценама. Већ у априлу планирају отварање специјалних киоска, за почетак на неколико места у београдској општини Звездара, у којима ће хлеб и млеко коштати по десет динара мање него у продавницама. Право на куповину имаће само социјално угрожени грађани којима матична општина изда посебне идентификационе картице.

Оваквих продавница би требало да буде десетак на Звездари, затим и у другим општинама, а касније би, како је предвиђено, у њима требало да буде и брашна, соли, шећера и других животних намирница по повољнијим ценама.

Ојачати први стуб

Чланови Конференције Савеза пензионера Војводине задовољни су постигнутим резултатима у претходној години, а сагласни су и са плановима за 2009.

Председништво Савеза и његови органи, оцењено је на Конференцији, учинили су све што је, у датим друштвено-економским условима, било у њиховој моћи да очувају положај пензионера. То је из године у годину све теже, јер реформа у области ПИО никако да исходи добрим и чврстим системом.

Према речима председника војвођанског Савеза Милана Ненадића, мора се, без обзира на тренутно замрзнуте пензије, инсистирати на градњи јаког првог стуба који би обезбедио пензије довољне да се од њих може живети. Док то не буде, најниже пензије би требало помагати из фондова социјалне заштите.

О систему ПИО, у коме су, према речима члана Републичког одбора Савеза пензионера Србије Ђуре Перића, наступили одређени веома драстични проблеми, могло би се говорити са више аспеката.

Три фонда ПИО су обједињена, очекује се и војни, а систем није јединствен, рекао је Перић. Он је обавестио чланове Конференције да ће, у припреми реформе система ПИО, бити разматрани модели неколико држава: Шведске, Немачке, Аустрије и Словачке, да би се дошло до нашег модела, примереног Европској унији, мада ће, нагласио је Перић, тај посао бити тежак и мучан.

Без поскупљења струје

Петар Шкундрић, министар рударства и енергетике у Влади Републике Србије, најавио је да у мају неће поскупети струја. Ово је, према његовим речима, привремено решење у складу са стабилизационим мерама српске владе, донето због све ниже куповне моћи грађана, али и због стања у којем се налази привреда. До када ће ова мера бити „на снази“, засад није познато.

– Задржавање истих цена јесте на терет Електропривреде Србије, али је у корист стабилизације економских прилика и превазилажења првог удара финансијске и економске кризе. Одлагање поскупљења струје неће имати негативне последице на функционисање електроенергетског система и снабдевање потрошача електричном енергијом – каже министар.

Дани разговора у Загребу

У Загребу ће сутра и прекосутра (1. и 2. априла) бити одржани „Дани разговора“ за осигуранике који су стаж осигурања остварили у Србији и Хрватској.

Разговорима ће присуствовати представници надлежних завода обе држа-

ве и, између осталог, давати бесплатну правну помоћ лицима која остварују права из пензијско-инвалидског и здравственог осигурања на основу Конвенције о социјалном осигурању између Србије и Хрватске.

Одобрено 400 милиона евра

Грађанима и привреди банке су одобриле близу 400 милиона евра кредита са субвенционисаним каматама, а зајмотражиоцима досад исплатиле 87 милиона евра.

Банке које одобравају кредите примиле су највише кредитних захтева за ликвидност – у вредности од 374 милиона евра, 15 милиона евра позајмица тра-

жено је за инвестиције, а око девет милиона евра за потрошачке кредите.

Само за куповину аутомобила одобрено је близу шест милиона евра.

Савет и на покрајинском нивоу

Извршно веће Војводине донело је у марту одлуку о формирању Покрајинског савета за запошљавање који ће имати 12 чланова и на чијем челу ће бити Мирослав Васин, покрајински секретар за рад и запошљавање. Савет је образован ради ефикаснијег остваривања стратешких циљева истакнутих у Националној стратегији запошљавања Републике Србије од 2005. до 2010. године. Такође, на покрајинском нивоу, рад Савета допринеће реализацији и војвођанске Стратегије и акционих планова запошљавања.

Савет ће унапређивати како област запошљавања, тако и област рада и социјалног осигурања. Задатак му је да утврђује и предлаже Извршном већу оперативни план запошљавања, односно политику и мере за његово спровођење у Војводини.

Порез и на пензије

Диана Драгутиновић, министар финансија у Влади Републике Србије, после споразума са ММФ-ом о кредитном „стенд бај“ аранжману вредном око три милијарде евра, најавила је додатно опорезивање свих плата и пензија виших од 12.000 динара.

Месечни приходи до 12.000, како је објашњено, били би ослобођени пореза, али би за већа примања порез, уз досадашњих 12, био додатних шест одсто; укупном стопом од 18 процената били би од 1. маја опорезовани плате, пензије, уговори

о делу, хонорари, исплате од дивиденди и други приходи изнад неопорезоване суме.

Влада Србије рачуна, с обзиром на то да је само у јавном сектору запослено око 550.000 људи, да ће од увођења привременог пореза приходовати додатних око 26 милијарди динара.

Ако се усвоји ова владина мера, пензије у Србији биће, после дуге паузе, поново опорезоване. Истина, више од 580.000 пензионера који примају најниже пензије од 11.088 динара били би поштеђени овог

додатног намета, али би зато чак и корисници најнижих пензија по старом закону, чија примања, после пуног стажа, досежу до безмало 18.000 динара, буџету одвојили близу 400 динара. Бивши запослени с просечним пензијама од 21.700 динара од поштар би примама неколико стотина динара мање, они с вишим примањима остали би и без које хиљадарке, док би малобројни (48) с највишом пензијом од 102.767 динара (седморо) и изнад тога, за буџет одвојили нешто изнад 5.000 динара.

Зараде веће 7,8 одсто

Просечна бруто зарада, исплаћена у фебруару, износи 43.353 динара, саопштио је Републички завод за статистику, што је номинално 7,7, а реално 6,3 одсто више од просека исплаћеног у јануару.

Нето зарада, без пореза и доприноса, у фебруару износи 31.121 динар и номинално је виша за 7,8, а реално за 6,4 одсто од јануарске нето плате.

Исплата пензија

Исплата другог дела фебруарског чека пензионерима из категорије запослених почела је 25. марта, док је други део припадности за прошли месец војним и пољопривредним пензионерима исплаћиван од 20. марта.

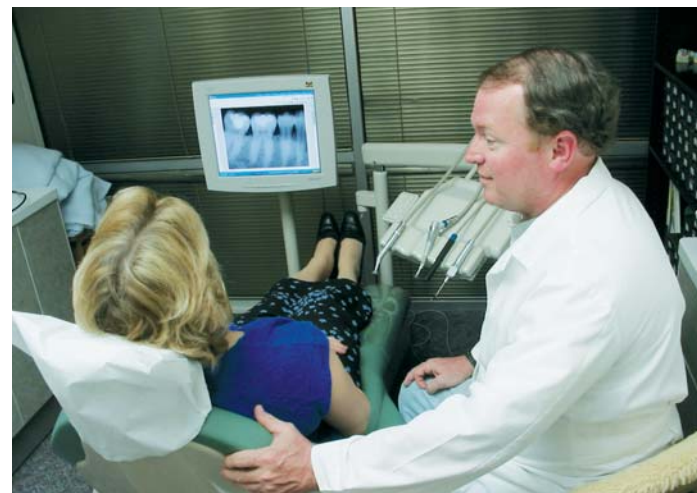
Чек из Хрватске

Из Миловинског завода Хрватске пензионерима који живе у Србији 16. марта почела је исплата припадности за фебруар. За 29.815 корисника пензија зарађених у овој држави Комерцијалној банци је уплаћено 5,725 милиона евра, па чек из Загреба, у просеку, вреди нешто мање од 200 евра.

Фискални и од зубара, обућара...

Влада Србије усвојила је нову уредбу о фискализацији којом су обухваћене групације и професије које су до сада успевале да остану ван те обавезе. Међу нових 13 делатности које ће морати да издају фискални рачун јесу таксисти, приватни лекари, ветеринари, стоматолози, адвокати, улични продавци и занатлије (обућарске, кројачке и сличне радње). Они ће, најкасније крајем фебруара идуће године, бити обавезни да за своје услуге издају фискалне рачуне.

Примена уредбе почеће у различитим временским периодима по делатностима. Први ће, од 1. јуна ове године, морати да евидентирају промет преко фискалне касе путничке агенције и туроператори, док би од 1. марта 2010. фискални систем требало да обухвати и систем образовања, па ће фискалне рачуне издавати и основне, средње, више и високе образовне установе.

АКО ИЗОСТАНЕ ПРИЈАВА И ОДЈАВА ОСИГУРАЊА

Исправите пропусте послодавца

Иако поступак пријављивања или одјављивања није компликован већ изискује време и стрпљење, газде то често „забораве“, па запослени морају сами да решавају тај проблем

Пријава и одјава осигурања и измиривање доприноса за ПИО у прописаним роковима нису ствар слободне воље, већ је то законска обавеза коју морају да поштују сви обвезници доприноса. У „срећним земљама“ запослени не морају да проверавају ажурност послодавца, пошто су механизми за спровођење строгих прописа прилично делотворни, па је један амерички бизнисмен признао да, кад се враћа са службеног пута, при слетању авиона прво помисли на порез, па тек онда на своју породицу.

Код нас је, ипак, мало другачије – многи наши послодавци шаљу саме раднике да, уместо њих, обаве посао пријаве или одјаве, а неки „забораве“ и на ту обавезу, а о плаћању доприноса и подношењу обавезне документације (М4) за матичну евиденцију да и не говоримо.

Сам поступак подношења пријава и одјава није компликован, али, поред стрпљења за чекање у редовима пред шалтерима, захтева довољно

слободог времена па и кондиције за обилазак три важне институције. Најпре се у Националној служби за запошљавање (у Београду, на пример, на Гундулићевом венцу 23-25) оверавају обрасци Е1 и Е3. Затим се у филијали Пензијског фонда надлежној према седишту фирме ти оверени обрасци прилажу уз пријаву М1, радну књижицу и уговор о раду. На крају, здравствено осигурање регулише се у надлежној филијали здравства, где се предају посебни обрасци.

Уколико се пријава-одјава осигурања у Пензијском фонду не обави у року од осам дана по заснивању или престанку радног односа, потребно је приложити и изјаву о кашњењу; послодавци имају рок од два месеца да на редован начин испуне обавезе око пријаве и одјаве осигурања за своје запослене. Након предаје наведене документације у Пензијском фонду се уносе подаци – пријава, односно одјава на осигурање, који су видљиви на листингу после десет до 15 дана.

Уколико послодавац ни по истеку рока од два месеца не пријави, или не одјави запосленог, њему не преостаје ништа друго него да сам исправи тај пропуст. Али, поступак накнадног уношења пријава-одјава не може се обавити више на првобитни начин већ је потребно поднети захтев за стицање (или престанак) својства осигураника по основу запослења. Запослени који би то урадили понекад се жале да газда који их није пријавио више не обавља делатност, да је отишао у иностранство и слично, а проблематична ситуација настаје код оних којима је радна књижица остала „заробљена“ код власника фирме којег не могу да пронађу.

Синдром „немарног газде“

Није редак случај да немарне газде „забораве“ и по неколико година да пријаве или одјаве своје раднике. Многи се узнемире када тек по узимању листинга утврде да им у неком периоду недостаје пријава или одјава (М1 и М2), а да не говоримо какво непријатно изненађење може да их задеси када на листингу изостане М4 (извештај о плаћеним доприносима).

Има, дакле, на стотине фирми које су угашене, које су отишле под стецај или промениле место, регистарски број и слично, а да никада нису поднеле пријаву на осигурање. Лека има и за такву „болест“, али је пут до потпуне правне сигурности тежи и може да се појави као претходно питање у поступку утврђивања права из пензијско-инвалидског осигурања.

Уколико провером листинга установите да вас бивши или актуелни послодавац није пријавио на осигурање (или одјавио) имате могућност да поднесете захтев за стицање, односно престанак својства осигураника по основу запослења. Уз захтев треба приложити све расположиве доказе – радну књижицу (или оверену копију), уговор о раду, односно доказ о престанку запослења, решење о коришћењу годишњег одмора, оверену копију здравствене књижице, препис личног картона испоставе здравства, исплатне листе или друге писане доказе о запослењу.

Фонд доноси решење у складу са захтевом и доказима и на основу тог решења уносе се пријава и одјава.

С. Марсенић

НЕИМАРИ У ПИРОТСКОЈ ФИЛИЈАЛИ

Бољи услови од средине јуна

Ових дана веома је живо у Филијали РФ ПИО у Пироту: после две и по деценије дошло је време да се просторије адаптирају и побољшају услови рада у њима. Иако у отежаним условима – запослени су „збили редове“ и седе по троје где је раније радио један – посао се обавља готово несметано.

Бранко Јакшић, директор Филијале, уверен је да ће резултат ових активности бити модеран и ефикасан кориснички сервис. На простору од око 500 квадратних метара, на два спрата, 40 радника Филијале годинама опслужују 30.000 осигураника и 27.000 корисника пензија из Пирота, Бабушнице, Димитровграда и Беле Паланке.

Посао готово несметано тече

– Правовремено су обезбеђена средства за адаптацију, али смо је одлагали да не бисмо угрозили традиционално добру ажурност према грађанима који зависе од наших услуга – каже Јакшић, наглашавајући да ће у периоду адаптације, која ће трајати до средине јуна, услови за рад и ефикасност бити побољшани радикалним променама, уз једини услов – да корисници услуга то не смеју да осете.

Д. Јанковић Рота

ОТВОРЕНА ИСПОСТАВА НОВОСАДСКЕ
ФИЛИЈАЛЕ РФ ПИО У ТЕМЕРИНУ

Уштеда времена и новца

Више од 9.000 осигураника и око 4.500 корисника права из општине Темерин већ од првог пролећног дана брже и ефикасније обављају послове из области ПИО у новоотвореној Испостави Новосадске филијале РФ ПИО у МЗ „Старо Бурђево“ у Темерину. У општини са око 30.000 становника, коју осим Темерина чине и насеља Сириг и Бачки Јарак, грађанима је свакодневно, од 8 до 13 часова, на услузи мештанка Светлана Кукић, виши референт, и Владислава Грубор, виши сарадник Матичне евиденције, која ће и на терену обављати контролу доприноса и комплетирање стажа код захтева за пензију.

Весна Галешев, Драгана Француски, Владислава Грубор, Светлана Кукић и Каталин Молнар

Наравно, ове раднице имаће сву потребну помоћ колега из Филијале. Драгана Француски, начелник Одељења за финансијске и опште послове у Новосадској филијали, објашњава да ће једном недељно координатор за испоставе обилазити раднике у њима: контролисаће их, али и помагати ако нешто „запне“ у раду. Весна Галешев-Павков, шеф Исплате пензија у Филијали, каже да ће се корисницима услуга, између осталог, издавати и уверења о висини пензије, или, пак, да не примају пензију, овераваће им се административне забране...

Осим многобројних гостију, свечаном отварању Испоставе присуствовали су и Андраш Густоњ, председник општине Темерин, и др Олга Пекез, члан Општинског већа за заштиту животне средине. Они су за „Глас осигураника“ изјавили да су задовољни јер ће грађани из њихове општине, који су досад путовали у Нови Сад, уштедети време и новац при остваривању права из ПИО. Радован Маљковић, секретар МЗ „Старо Бурђево“, каже да су грађани с којима је разговарао задовољни овим потезом Фонда ПИО. Пуну подршку Фонду исказао је и Радивој Давидовић из Општинског удружења пензионера Темерин.

Свечаном отварању Темеринске испоставе присуствовали су и Илија Шакић, директор Филијале, његов помоћник Зоран Бјелица, Каталин Молнар, заменик начелника Одељења за ПИО, Светозар Илијин, шеф Писарнице, и руководиоци Матичне евиденције.

М. Мектеровић

Јагодина

ФИЛИЈАЛА ЋУПРИЈА – УСКОРО БОЉА
ИНФОРМАТИЧКА ОПРЕМЉЕНОСТ

Нова служба у Јагодини

Овогодишњи приоритет обезбеђење простора за испоставе у Свилајнцу и Рековцу

Отварањем службе Ћупријске филијале у Јагодини осетно су побољшани ефикасност и квалитет рада читаве филијале. Служба је почела да ради прошле године, налази се у Улици кнегиње Милице број 90, а све информације могу да се добију путем телефона 035/240-816 и 243-078. Комплетно је опремљена, са пријемним шалтером у приземљу зграде што странкама омогућава несметан приступ, нарочито старијим корисницима. Деветнаесторо запослених решава све захтеве осигураника и корисника са подручја општине Јагодина, каже за „Глас осигураника“ Љуба Дицић, директорка Филијале Ћуприја:

– За грађане Јагодине је веома важно што више не морају да долазе у Ћуприју, да се излажу трошковима и путовању да би остварили неко право из пензијско-инвалидског осигурања, већ све то могу да обаве у свом месту. Једино још морају у Ћуприју уколико треба да изађу пред инвалидску комисију, али таквих је ипак много мање, а велика је ствар што сада пољопривредници и они који се баве самосталном делатношћу могу у Јагодини да заврше сав посао, било да се ради о осигураницима, било о корисницима – задовољна је Љуба Дицић.

Ћупријска филијала брине о осигураницима и корисницима са подручја шест општина Поморавског округа: Јагодине, Параћина, Ћуприје, Свилајнца, Деспотовца и Рековца. О 75.640 осигураника и 49.530 корисника права бригу води 87 запослених, међу којима је више од трећине са високом стручном спремом. Седиште Филијале у Ћуприји је на Тргу слободе број 1, а телефони на које грађани могу да се обрате за информације су 035/470-932 и 470-933. Кан-

целарија правног саветника и шалтери отворени су за грађане свакодневно од 8 до 14.30 часова.

Прошле године је у овој филијали предато 14.786 захтева за остваривање права из ове области, решено је 14.857, а у јануару ове године донета су решења за још 1.068 предмета.

Ванредним залагањем запослених, и у Служби и у целој филијали, прошле године је знатно повећан број предмета који су решени у законском року од два месеца.

– Веома је повећана ефикасност у решавању захтева по основу оцене радне способности тако да тренутно на позив пред комисију чека 642 осигураника и 260 штићеника Центра за социјални рад јер и за њих овај посао услужно ради комисија Фонда.

Крајем 2008. године доста је урађено на побољшању услова за рад запослених и несметано и квалитетније обављање послова за грађане: комплетно су замењене електро и телефонска инсталација, као и водоводна и канализациона мрежа с обзиром на то да је све било

старо више од 50 година и потпуно дотрајало.

– Проблеми због којих се и у нашој филијали некад чека на решење дуже него што је законом предвиђено исти су као и у другим градовима: неуплаћени доприноси за све године стажа, чекање на потврђивање стажа из иностранства или бивших република, отежано утврђивање стажа код послодаваца који више не постоје. Недовољан број рачунара је такође отежавајућа околност за рад запослених, тако да планирамо да ове године порадимо на бољој информатичкој опремљености. Имамо и доста млад кадар, што је добро, али утиче на брзину решавања захтева, јер они још нису сасвим обучени за самосталан рад. Ипак, планирамо да већ у овој години 90 одсто захтева које примимо решимо у законском року – амбициозна је директорка Љуба Дицић.

Приоритет за Ћупријску филијалу за ову годину је решавање проблема простора за испоставе у Свилајнцу и Рековцу. Као и у осталим филијалама, и у овој предстоји велики посао сређивања архиве – од обезбеђења простора за ту намену до припрема за микрофилмовање и скенирање.

В. Анастасијевић

Уместо у неусловном здању из 19. века, убудуће у модерној грађевини

ФИЛИЈАЛА ПАНЧЕВО – УСКОРО УСЕЉЕЊЕ У НОВУ ЗГРАДУ

Посебан улаз за инвалиде

Многи Панчевци раде у Београду и Смедереву, па је велики број замолница ка тим филијалама

Грађане општина Панчево, Ковачица, Алибунар, Ковин и Опово, као и 52 запослена у Филијали Панчево, у јануару је обрадовала вест да су добили лекара вештака за инвалидску комисију, а до лета их очекује још радоснији догађај – пресељење Филијале у нову зграду.

Др Александра Бубера, специјалиста неуропсихијатар, ради три дана недељно у Панчеву, а два дана је у инвалидској комисији у Вршцу. Саша Дрчелић, директор Филијале, каже да др Бубера у Панчеву вештачи радну способност и туђу помоћ и негу, а ради и по замолницама из Центра за социјални рад.

– Досад смо све предмете слали на вештачење у Нови Сад. Докторка сада код нас ради тријажу и вештачи предмете у психијатријским случајевима, као и предмете везане за туђу помоћ и негу. Постоји чак могућност да се за људе који су поднели захтев за туђу негу и помоћ, а болују од најтежих болести, убрза поступак. Предмети код којих је потребно вештачење радне способности лекара других специјалности, рецимо интернисте, и даље се шаљу у Нови Сад – објашњава Саша Дрчелић.

Мада је рано за озбиљније анализе, први показатељи су позитивни: за предмете које вештачи др Бубера чека се око два месеца, а код оних који се шаљу у Нови Сад поступак траје мало дуже.

Седиште Филијале, која услужује 81.150 осигураника и око 34.000 корисника, налази се у центру Панчева, у Војводе Радомира Путника 6. Зграда је под заштитом државе. Саграђена је давне 1890. године и, према документацији коју нам је показао Миланко Томашевић, начелник Одељења финансијских и опшних послова у Филијали, пре 40 година ку-

Саша Дрчелић

пио ју је Срески завод за социјално осигурање; сада је Филијала дели – у идеалним половинама, са Филијалом РЗЗО-а.

Овај објекат, неуслован за рад јер није ни изграђен за потребе администрације, извор је великих проблема, и за кориснике услуга, и за запослене у Филијали. Зграда нема парно грејање, а просторије су тако конструисане да их је тешко загрејати. Зими стално „искачу“ осигурачи, а често се и топе у лежишту. Због распореда и издељености зграде, нема услова да се направи шалтер сала па се странке примају у неповезаним канцеларијама различитих одељења (исплата, матична евиденција, писарница) и у дворишном делу зграде.

Сама локација Филијале узроквала је још једну неприлику, и то најболеснијима: наиме, чим оставе возило испред зграде, за неколико секунди појави се саобраћајни полицајац који ревносно кажњава возаче (чак и Хитне помоћи) због непрописног паркирања.

На срећу, ови проблеми ће, за који месец, остати у овој згради из 19. века. Након одлуке Управног одбора РФ ПИО из 2006. године, почела је изградња нове зграде која је сада ско-

ро завршена (чека се технички пријем и увођење телефонских линија). Налази се на Тргу мученика бб, има 1.280 квадрата и паркинг простор са резервисаним местима за инвалиде. Изграђен је и посебан улаз, прилагођен за особе са хендикепом. Просторије за лекаре и чекаоница ће бити засебне. Шалтер сала, са осам шалтера и канцеларијом за правну помоћ, биће уређена по узору на ону у Филијали Београд. Радно време са странкама биће од 8 до 13 часова, а и начелници одељења ће им бити приступачни свакодневно. Планирано је и отварање испостава у општинама Ковин, Ковачица и Алибунар.

И ова филијала има уобичајене проблеме приликом решавања захтева за остваривање права из ПИО. Део њих је узрокован и великом миграцијом радне снаге, углавном ка Београду и Смедереву – због посустале привреде у Панчеву и Ковину. Да би се комплетирао стаж тих осигураника, мора да се шаље велики број замолница филијалама у тим градовима – што успорава поступак. Има тешкоћа и са досељеним предметима за пензионере бившег фонда самосталних делатности, јер је микрофилмована документација нечитка а и непотпуна, посебно код породичних пензија где недостаје документација преминулог корисника пензије. Корисници права ипак не трпе, јер им се исплата припадљености наставља из Београда.

И поред свих проблема, радници Филијале Панчево остварили су веома добре резултате у прошлој години. Од 12.005 новопримљених и 2.346 неуражених захтева из претходне године, решено их је укупно 12.976, што говори да су успешно решавани и раније поднети захтеви.

Мирослав Мектерковић

САЈМОВИ ЗАПОШЉАВАЊА ПОСТАЈУ СВЕ ЗНАЧАЈНИЈИ

Сваки десети до посла

Прву овогодишњу прилику за сусрет са послодавцима у Руми искористило око 700 незапослених Сремаца

Један од првих овогодишњих сајмова запошљавања одржан је у Руми: пре него што ће његова врата бити отворена, неколико стотина грађана чекало је испред Културног центра у којем је одржан. Незапослени су се гурали да међу првима уђу до постављених штандова на којима је, можда, баш њих чекао нови посао. Због велике гужве организатори су их пуштали по групама. Процењује се да је сајам посетило из-

Мира Шулаја

међу 600 и 700 незапослених, како младих тако и оних старијих од 50 година. Био је то први сајам запошљавања на подручју Срема у овој години, а 14. по реду од 2005. када су почели да се одржавају. Претходних 13 сајмова у сремским општинама посетило је око 6.500 незапослених, од којих је 16 одсто нашло посао код 233 послодавца. На овом, који су организовали локална самоуправа и испостава Националне службе за запошљавање, 13 послодавца тражило је 104 радника.

– Послодавци су на сајму тражили машинске, грађевинске и електроинжењере, технологе и ветеринаре, за-

Јовица Дорошки

тим, шиваче, штепере, трговце, магационере, браваре и возаче, од ниже стручне спреме – вариоце, као и 40 неквалификованих радника – рекла је за „Глас осигураника“ Мира Шулаја, пиар филијале Националне службе за запошљавање у Сремској Митровици.

– Интересовање незапослених са искуством и без њега било је веома велико, тако да се показало да су сајмови једна од најбољих мера активне политике запошљавања, јер послодавци и незапослени долазе у директан контакт.

Васкрсија Лаушић

Незапосленима се на сајму пружа могућност да се представе, а послодавцима да пронађу одговарајућег кандидата. У Националној служби за запошљавање кажу да резултате прате шест месеци после одржавања сајма.

Највећа гужва била је на штанду ДОО „Мрвић стил“, где су била оглашена слободна радна места шивача, тапетара, столара и неквалификованих радника.

Међу посетиоцима сајма био је и дипломирани инжењер пољопривреде Јовица Дорошки из Вогња, који има 20 година радног стажа.

Звездан Милосављевић

– Ништа данас нисам пронашао, јер нико не тражи дипломиране инжењере пољопривреде – рекао је незадовољно Дорошки.

Није боље прошао ни Васкрсија Лаушић који је завршио средњу пољопривредну школу и поседује возачку дозволу за све категорије. Избегао је 1995. из Босне у Сремску Митровицу и тамо пет година радио као таксиста.

Јелена Ерцеговац

– Не ради ни моја жена, имамо двоје школске деце тако да је тешко – каже Васкрсија. – Поседујемо мало земље и стоке од чега се издржавамо, па ми је посао преко потребан.

За разлику од њих, Звездан Милосављевић је оптимиста. Овај Крушевљанин је пре годину дана дошао у Руму због Румљанке и до сада променио два посла.

– Ја сам машинбравар-варилац и предао сам код шест послодавца упитнике које смо овде добили и попунили – прича Милосављевић. – Надам се да ћу овога пута пронаћи посао, јер сви кажу да су вариоци дефицитарни.

Александар Слеччевић

И Јелена Ерцеговац из Добринца верује да ће јој се осмехнути срећа:

ТРЕЋИ КОНКУРС ЗА СТАРТ-АП КРЕДИТЕ

Најбоља шанса за почетак бизниса

– Завршила сам економску школу пре шест година, волонтирала сам у румској испостави Републичког завода за здравствено осигурање, а потом кратко радила привремене и повремене послове. На сајму сам предала упитнике на два места.

Да је интересовање незапослених било веома велико потврдио нам је и Александар Слеччевић из ДОО „Боровица транспорт“, после разговора са кандидатима на штанду.

– Било је много младих људи са завршеном вишом и високом школом, од којих сам узео око 50 упитника – каже Слеччевић. – Запослићемо грађевинске и машинске инжењере, као и грађевинске техничаре.

Сајму запошљавања у Руми присуствовали су и представници локалне самоуправе.

– Инсистирали смо да баш сада буде организован сајам и очекујемо да ће између 60 и 70 кандидата после његовог одржавања доби-

јом да мотивише оне који мисле да могу боље или више. То могу бити и млађи и старији људи, запослени у државној фирми који мисле да могу боље, незапослени... Право да конкуришу имају они који тек региструју радњу или предузеће или су то учинили од 1. 6. 2008. године, што ће се проверити у Агенцији за привредне регистре. Дакле, искључиви услов је да досад нису били у приватном бизнису. То могу да буду и људи који раде у државној фирми и мисле да могу више и боље, незапослени... Ако се пријави више од 3.000 људи, предност ће имати млађи од 40 година.

Понуђени су и кредити за правна лица у износу од 500.000 до 2.500.000 динара под истим условима враћања, али је због већег износа за њих потребна хипотека.

У претходне две године преко ових кредита пласирано је 4,7 милијарди динара, отворено је више од 12.000 радних места и скоро 4.000 фирми.

М. Мектеровић

Свима који би да се окушају у приватном бизнису, држава је опет, трећу годину заредом, понудила најповољније, старт-ап кредите: новац се позајмљује са каматом од један одсто и једном годином чека, а враћа се од три до пет година.

Ове године, кредити у износу од 500.000 до 1.300.000 динара одобраваће се новим предузетницима без хипотеке на имовину: биће довољна само ручна залога на опрему купљену из кредита. У случају неуспеха, једини губитак за корисника кредита биће изневерена очекивања о успеху бизниса. Држава ће се намирити преузимањем кредитом купљене опреме – свесно ризикујући да изгуби део уложеног новца.

Биће одобрено 3.000 кредита, за шта је предвиђено четири милијарде динара. Конкурс траје док има предвиђених средстава.

Према речима Млађана Динкића, министра за економију и регионални развој на промоцији у Новом Саду, то је најбоља могућа шанса коју пружа држава са иде-

Горан Вуковић

ти посао – процењује Горан Вуковић, председник општине Рума.

Послодавци ће од Покрајинског секретаријата за рад, запошљавање и равноправност полова добити стимулативна средства за сваког запосленог, потврдио је Мирослав Васин, секретар Покрајинског секретаријата, који је, такође, присуствовао сајму у Руми.

Једнодушна оцена незапослених, послодаваца и организатора јесте да би сајмове запошљавања требало чешће организовати.

Гордана Вукашиновић

Сајам Каријер дејс у Арени

У Београдској арени 8. и 9. априла биће одржан овогодишњи сајам запошљавања Каријер дејс. На сајму ће посао понудити више од 50 великих компанија, лидера на тржишту. После Београда, сајмови ће бити организовани и у Новом Саду и Нишу.

Традиција одржавања Каријер дејса дуга је 15 година. У последњих пет година на овим сајмовима је учествовало око 200 различитих компанија, а посетило их је више од 40.000 људи у потрази за послом.

Основни смисао сајма запошљавања је да омогући амбициозним младима људима да директно контактирају са послодавцима.

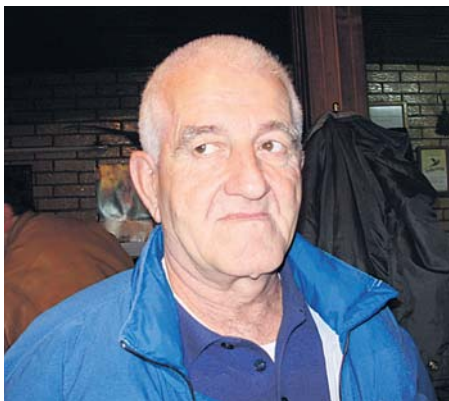
В. А.

ЗЕМЉОРАДНИЧКОЈ ЗАДРУЗИ „КРАЉЕВЦИ“ И директор волонтер

Удружење у којем осам година сви раде добровољно обележило још једну успешну годину

Чланови Земљорадничке задруге „Краљевци“ обележили су недавно још једну успешну пословну годину, па се тим поводом на годишњој Скупштини задругара окупио велики број пословних партнера, представни-

Радован Вукашиновић, председник Скупштине задругара

ка прерађивача и научних радника са којима сарађују. Задруга у Краљевцима, селу у румској општини, јединствена је по томе што у њој осам година, колико постоји, сви волонтирају, па и директор. Кажу да је у томе кључ њиховог успеха и да се уобрајају међу најбоље у Срему, чак и Војводини.

– Задруга има 22 члана од којих је половина млађа од 35 година – каже Ђорђе Михајловић, директор 33 „Краљевци“. – У 2008. смо произвели 5.500 тона шећерне репе, 180 тона соје, пшеницу смо имали засејану на 100 хектара, тако да смо забележили веома добар финансијски резултат.

Са краљевачком задругом сарађује још четрдесетак коопераната, али то могу бити само они који на време измирују обавезе. Пољопривредници који сарађују са задругом купују јефтинији репроматеријал за пет до 20 одсто.

Павле Јокић се убраја међу највредније пољопривреднике у селу. До пре неколико година интензивно се бавио производњом поврћа, а данас, поред основних ратарских култура, сеје још само лубенице, диње и кукуруз шећерац.

– Шећерац гајим на пет катастарских јутара, од 45 колико обрађујем – каже Јокић. – Жена и ја успемо сами да оберемо кукуруз и припремимо за продају на кванташкој пијаци у Београду, где имамо сталне муштерије са Златибора, из Младеновца и других места у Србији.

Овај пољопривредник је на куповини репроматеријала посредством за-

Павле Јокић, земљорадник

Ђорђе Михајловић, директор задруге

друге у прошлој години уштедео око 50.000 динара. Плаћа редовно доприносе за пензијско осигурање и тврди да помоћ државе од 12.000 динара по хектару није довољна.

– Од државе добијемо новац, а онда нас „иза ћошка“ сачекају произвођачи семена, ђубрива и средстава за заштиту биља – додаје Јокић.

Радован Вукашиновић, председник Скупштине 33 „Краљевци“, каже да задруга никоме не дугује и да се на њеном рачуну налази толико новца да би задругари могли да раде у наредне две године, без додатне зараде.

После годишње Скупштине задругара, разговор са гостима настављен је уз вечеру и тамбураше. Ако је судити према расположењу земљорадника, Краљевчанима предстоји још једна успешна пословна година.

Гордана Вукашиновић

ШКОЛИ У КОЈОЈ СЕ УЧИ
ОМЛАДИНСКО
ПРЕДУЗЕТНИШТВО

Идеја као препорука

Прошле године 1.200 ученика основало 190 предузећа кроз која се припрема за будуће бављење приватним бизнисом

Средњошколци у Србији имају прилику да се благовремено припреме за могући, будући, приватни бизнис: целе школске године у средњим стручним школама уче како да оснују и воде предузеће; лане је у овај програм било укључено 35 средњих стручних школа и 1.200 ученика који су основали 190 ученичких предузећа. Вештине предузетништва, кроз ваннаставне активности, преносе им професори по методологији БИП која се заснива на концепту норвешке непрофитне организације Бизнис иновејшн програмс.

Техничка школа у Књажевцу добила је и потребну посебну подршку локалне

Марија Цветковић, професор

самоуправе за учешће на конкурсима, и нашла се међу 35 средњих стручних школа у Србији изабраних за учешће у пројекту „Омла-

динско предузетништво“ за 2009. годину.

За рад са ученицима у овој школи задужени су професори Јелена Вукић и Марија Цветковић, које су такође прошле обуку за спровођење пројекта у школи и начин формирања ученичких предузећа, као и за избор ученика који ће оснивати омладинска предузећа. За почетак су обезбеђена средства за оснивање два предузећа, а Удружење приватних предузетника Књажевца понудило је стручну помоћ.

– За обуку се пријављују ученици друге године трећег степена и ученици трећег разреда четвртог степена

који би да се баве предузетнишвом, а онда се обавља избор – каже Марија Цветковић. – Надамо се великом одзиву ученика, а оно што од њих очекујемо јесте да сами дођу до идеје чиме ће се бавити. Професори као инструктори неће им наметати избор, а не морају ни да се вежу за своју струку. Најважније је да имају идеју за добар бизнис план и да се то вреднује.

Битно је, образлажу професорке Цветковић и Вукић, да ученици прођу целу обуку од фазе пословне идеје до оснивања предузећа, комплетирања бизнис плана, почетка рада предузећа, затим рада и затварања предузећа. Отварање предузећа и његово трајање биће везано за школску годину.

Ученици који буду радили у ученичком предузетништву имаће касније предност при добијању подстицајних средстава Републике за покретање сопственог бизниса, односно за запошљавање. Рад школе ученичког предузетништва траје до децембра, а у новембру се организује њихов сајам.

Драгић Ђорђевић

Техничка школа у Књажевцу

УСВОЈЕНА НАЦИОНАЛНА
СТРАТЕГИЈА ЗА ПАЛИЈАТИВНО ЗБРИЊАВАЊЕ

Бесплатна помоћ најтежим болесницима

У плану: обука и јачање служби кућне неге у домовима здравља, посебне јединице и постеље у болницама, едукација чланова породице и неговатељице за усамљене у локалним самоуправама

У Србији, у којој је све више старих, болесних и беспомоћних и у којој само од малигних болести годишње оболи око 32.000, а умре скоро 20.000 људи, влада је најзад усвојила Националну стратегију за палијативно збрињавање, документ који мобилише здравствени и цивилни сектор ради помоћи људима

оболелим од неизлечивих и прогресивних болести.

Основни циљ Стратегије је да се пацијентима оболелим од кардиоваскуларних, малигних, неуромускуларних, цереброваскуларних болести, шећерне болести и HIV-а омогући остваривање највишег могућег квалитета живота, да се и њима

и њиховим породицама ублаже тегобе и патња, да им се живот учини сношљивим, а његов крај, ако је неминован, мање болним.

– Порука Националне стратегије јесте да су болест и губитак драге особе неизбежан део живота. Палијативно збрињавање учиниће да оболели мање пате и да живе боље и достојанственије. У средишту палијативног збрињавања је квалитет живота и оно је интердисциплинарни и мултипрофесионални приступ који подразумева тимски рад. Тимове за овакву врсту помоћи чине лекар за кућно лечење, пет медицинских сестара, психолог или психијатар, физијатар, социјални радник и представник цркве који морају да прођу посебну обуку за пружање неге најугроженијим болесницима. Пацијенти ће моћи да бораве око 15 дана у објектима палијативног збрињавања, да би се члановима фамилије који су најангажованији око тешког болесника омогућило да мало предахну – објашњавао је проф. др Томица Милосављевић, српски министар здравља, поводом усвајања Стратегије.

Намера националне стратегије је да палијативно збрињавање постане део система и неotuђиво право грађана на здравствену заштиту. А подразумева време од постављања дијагнозе болести до краја периода жалости због губитка члана породице (који може да траје и до шест месеци). Палијативно збрињавање требало би да буде доступно и бесплатно за све људе којима је помоћ „туђе руке“ неопходна, без обзира на тип болести, географску локацију или социо-економски статус. Оваква врста бриге подразумева смештај у одговарајућим здравственим установама или негу у кући где ће пацијентима за то

Посебне собе у болницама

– Већ у априлу Републичка стручна комисија за палијативно збрињавање при Министарству здравља почиње да снима просторно и кадровско стање у здравственим установама. Обавеза 88 домова здравља у Србији је да имају службу за кућно лечење и негу. Кадар већ постоји само га ваља правилно распоредити. Могућно је да ће бити неопходно запослити изванредан број медицинских сестара али ћемо то тачно знати када будемо располагали правом сликом стања у овим установама – каже др Дубравка Шарановић-Раџић, самостални саветник у Министарству.

Према њеним речима, 26 болница, чија је законска обавеза да у својим одељењима за продужено лечење и негу имају по 20 кревета на 100 становника, треба да издвоје по четири постеље за палијативно збрињавање пацијената. Па тако, рецимо, ако у КБЦ „Др Драгиша Мишовић“ има десет кревета за тешко оболеле, реконструисаће се садашњи простор и ови кревети биће распоређени у три собе. Уз ове наменске собе постојаће и део дневног боравка где би чланови породице, којима је дозвољено да уз оболелог буду 24 сата, могли да се одморе.

– У мају ће почети едукација кадрова у 50 домова здравља, средства смо добили од кредита Светске банке за пројекат унапређења услуга у примарној здравственој заштити. А скоро је сигурно да ћемо обезбедити и 50 возила за потребе службе кућног лечења и неге – напомиње др Шарановић-Раџић.

За седам година 300 постеља

До 2012. године јединице за палијативно збрињавање, са укупно 140 постеља, требало би да се оснују у општим болницама у Суботици, Зрењанину, Сомбору, Смедеревској Паланци, Ћуприји, Зајечару, Лозници, Ужицу, Врању, Специјалној болници за интерне болести Врњачка Бања, Клиничком центру Ниш – Клиници за плућне болести и ТБЦ Кнез Село, КБЦ Земун и КБЦ Звездара.

Од 2012. до 2015. године јединице за палијативно збрињавање основаће се још у болницама у Кикинди, Панчеву, Врбасу, Сремској Митровици, Пожаревцу, Ваљеву, Крагујевцу, Бору, Чачку, Крушевцу, Пироту, Прокупљу, Косовској Митровици, у КБЦ Бежанијска коса и КБЦ „Др Драгиша Мишовић“; са додатним креветима у КБЦ Земун и КБЦ Звездара, биће то нових 160 постеља.

оспособљене особе давати инјекције за ублажавање често несносних болова, окретати их у кревету да не би добили декубитис, купати их према потреби, помагати да им ојачају мишићи и да стану на ноге.

Активно учешће у оваквом начину збрињавања намењено је и породици пацијената чији ће чланови пролазити обуку у посебним центрима у здравственим установама. У њима ће би-

ти учени како, колико и када могу да дају оболелима лекове против болова и све друго што ће им земаљске дане учинити подношљивим.

А да би се то остварило, Стратегија предвиђа организационо и кадровско јачање служби кућног лечења и неге у домовима здравља, затим, на секундарном нивоу здравствене заштите, формирање посебних јединица за палијативно збрињавање у саставу одељења за продужено лечење и негу, док је, на терцијарном нивоу, предвиђено постојање саветодавних тимова у референтним установама здравствене заштите као што су, на пример, Клинички центар Србије, Институт за инфективне и тропске болести, Институт за неурологију, Клиника за онкологију, Клинички центар Војводине...

Центар за развој палијативног збрињавања био би смештен у Институту за онкологију и радиологију Републике Србије, са задатком да прати, истражује и предлаже мере за унапређење овакве врсте збрињавања тешких болесника.

О тешко оболелим пацијентима који немају никог да о њима брине убудуће би се, осим здравствених екипа у надлежности Министарства здравља, старале и локалне самоуправе. Њихово задужење је да усамљеним болесницима обезбеде геронто-домаћице и неговатељице, а планира се и отварање посебних одељења у здравственим установама где би овакви људи били спокојнији.

У овом тренутку о пацијентима који могућно живе своје последње дане борити се с боловима и усамљеношћу, у Београду, рецимо, једино брину Градски завод за кућну негу и збрињавање и невладина организација „Бел хоспис“ која је лучоноша у палијативном збрињавању оболелих од карцинома.

Татјана Кршић

ЉУБОВИЈА Уређење амбуланти

Амбуланта у Великом Мајдану

Дом здравља „Љубовија“ у Љубовији, који има амбуланте у брдско-планинским селима Цапарићу, Доњој Оровици, Грачаници и Горњој Трешњици и здравствене станице у Савковићу и Великом Мајдану, почео ја адаптацију просторија у Грачаници, Цапарићу и Великом Мајдану.

Према речима др Снежане Петровић, директора дома здравља „Љубовија“, за поправку ова три објекта, у којима здравствене услуге добија и доста пензионера, а највише у Великом Мајдану бивших радника истоименог рудника олова и цинка, биће утрошено више од 400.000 динара.

В. Ћишила

ТОПЛИЦА

На дијализу и ноћу

У Здравственом центру „Топлица“ у Прокупљу муку муче с простором за дијализу све већег броја бубрежних болесника: током прошле године регистровано је 12, а почетком 2009. још двоје новооболелих. За укупно 56 пацијената Одсек за дијализу Одељења за нефрологију има свега 35 квадратних метара у којима је осам дијализатора. Обезбеђено је још шест нових, али нема места где би били постављени. Оболели су, зато, принуђени да долазе на дијализу и суботом, чак и у касне ноћне сате, па кући одлазе и два сата иза поноћи.

Излаз у прокупачкој болници виде у пресељењу одељења у објекат Дома здравља где има довољно простора и где би могли да се поставе и нови апарати, чиме би се омогућио нормалан рад и много бољи услови за дијализу оболелих. На потезу су Министарство здравља и локална самоуправа да реше овај проблем све бројнијих бубрежних болесника у топличком крају.

Ж. Димкић

Болесни и усамљени чекају

САВЕТИ ИСКУСНЕ ДОМАЋИЦЕ

Пастрмка најежена бадемом

Пошто смо у претходном броју препоручили да се риба једе бар два-три пута недељно јер је то изузетно корисно по здравље, ево још препорука за њено припремање.

ПЕЧЕНА РИБА: биће мекана и сочна ако се сваки комад стави на подмазану алуминијумску фолију, после сувим биљним зачином, увије, поређа у тепсију и пече у рерни.

Наравно, риба може да се поређа у подмазану тепсију, после сувим биљ-

ним зачином, прелије мешавином уља и белог вина, лимуна или винског сирћета. Ако се пече већа риба, сигурније је да се прекрије алу-фолијом и, при крају, фолија скине. Печени бадем даје посебан укус пастрмки: бадем, рачунајући 4-5 комада по риби, треба бланширати, скинути кожицу и исећи у штапиће; затим их убадати у рибу тако да личи на жежа и испећи у рерни.

Риба, нарочито од два килограма или више, може да се пече са поврћем по избору: риба се положи на средину тепсије, а околу поређају сечени комади парадајза и паприке или друго поврће и ребарца црног лука.

ПРЖЕНА РИБА: пржи се у тигању као и месо, мада то треба избегавати. Ипак, ево једног рецепта за свечане прилике: филете већег смуђа, очишћеног од костију, исећи на парчиће величине палца и попрскати лимуновим соком; направити тесто као за палачинке, али гушће (уместо млека користити пиво), а од беланаца направити снег тако да маса буде ваздушаста; парчиће рибе умакати у ову смесу и пржити; служити (ко не пошти) уз тартар сос или направити мешавину од мајонеза и неутралне павлаке уз додатак сока од лимуна.

Наравно, риба може да се пече и на роштиљу.

Дијете за доручак

Кад неко има неко обољење, најбоље је да и у вези са режимом исхране консултује лекара. Прочитала сам, на пример, да копати од повишеног крвног притиска треба за доручак да узме само јогурт од обраног млека са равном кашичицом кукурузних пахулица и кашичицом меда. Кога мучи повишени холестерол, може за доручак да попије 130 г чаја са лимуном, уз 50 г тостираних хлеба и две кашичице пекмеца или меда.

Оболелима од остеопорозе за доручак се препоручује 150 г обраног млека са кашичицом шећера и једним интегралним двопеком, а кога мучи гастритис, чаша бозе са четири интегрална кекса и кашичицом меда.

Рибље паштете

За доручак се може направити паштета, и то како од речне тако и од морске рибе. Ево неколико предлога:

Од речне рибе

Килограм ситне речне рибе очистити од крљушти и утробе и ставити да се скува, додајући мало сирћета и соли. Водити рачуна да се риба не распадне. Кувану рибу очистити од костију и два пута самлети на машини за месо (најситнија решетка). Пустити да се охлади, а за то време умутити 50 г бутера са кашиком сенфа, кашичицом млевеног бибера, 5-6 ченова ситно сецканог белог лука, по пола кашичице зачина и соли и соком једног лимуна. Умућену масу добро измешати са рибом. Охладити.

Од ослића и скуше

Кувати у осољеној води 1,5 кг ослића и 0,5 кг скуше тек толико да се скину кожица и кости па заједно са две слане сарделе самлети на машини за месо (најситнија решетка). Умутити 150 г мајонеза са главицом ситно сецканог белог лука, две кашике сенфа, кашичицом бибера, кашичицом сувог биљног зачина и соком једног лимуна, па додати сецкану везу першуна, млевену рибу и све добро измешати.

Од сардине и пасуља

Мало необична је следећа паштета: оцедити и очистити од костију сардине из две конзерве и самлети их заједно са 250 г обареног пасуља, везицом першуна, тврдо бареним јајетом, ченом белог лука и мањом главицом црног лука па додати мало млевеног бибера, лимунов сок и, по жељи, кашичицу кима.

Од туњевине

Оцеђена туњевина из конзерве, мало бибера, кашика лимуновог сока, 100 г мајонеза или киселе павлаке и, по жељи, сецкани чен белог лука и мало уситњеног црног лука – паштета је која се брзо спрема.

Пензионерка Кова

Најављује се промена пореске политике, али народ се баш и неће бавити министарским темама сад кад је добио „Јабуку“, трговински ланац за градску сиротињу

ПРИЧАЛА МИ МОЈА БАКА

Јабука из трговачког раја

Чекала сам те ових дана, чедо моје, да мало продиваним с тобом. Ухватила ме нека мука и све се бринем шта ће до краја од свега испасти. Ми старији увек бринемо због нечега, па ми треба мало твог оптимизма, да ме разувериш и охрабриш, љуби те баба, и да ми кажеш да нисам у праву.

Гледала сам неки дан у новинама како је с оне листе белосветских супербогаташа отпало 335 имена доларских милијардера. Економска криза им однела и по 25 милијарди долара, оном једном из Индије чак 32 милијарде, па му остало само десет. А Русу Дерипаски, краљу алуминијума, претекло тек три и по милијарде зелембаћа, од 28 које је имао пре кризе. Ја ти, чедо моје, не могу да замислим ни милијарду динара, а камоли долара или евра. Али, ако их посматрам само као обичне бројеве, чини ми се да није много велика разлика између тог Дерипаскиног тренутног богатства и нашег будућег дуга Монетарном фонду од три милијарде евра.

Не зна власт...

Али, као што знаш, нису то само обични бројеви. Много значења има иза њих. Тај Рус, на пример, никако није задовољан својим садашњим богатством, док су наши властодршци презадовољни тим будућим дугом. Које ће државне рупе бити покрпљене од тих пара, а колико ће од тог колача моћи да пропадне кроз црне рупе наших прописа и смести се на нечије приватне рачуне, народ не зна. А неће знати ни власт, као што

нису знали ни за високе отпремнице и провизије својих директора које су постављали на места одакле се лако дерала кожа с леђа народу, и правили ти дугови које ће, љуби те баба, отплаћивати и твоји унуци. Зато она из Аеродрома и Скијалишта, чије су отпремнине вределе више од три милиона динара, без имало стида изјављује како је од нечега морала да прехрани своје двоје деце! Новинари су открили и израчунали да је пет директора током две године узело на име отпремнина 35.644.351 динар, све у складу са законом.

Пошто је то по закону, нико од њих није вратио те паре, нити ће. Али, зна се ко је дужан да напуни државне фондове. И као што се празна каса оправдава светском економском кризом, тако ће и мере које се крчкају у министарствима и влади бити образложене захтевима Монетарног фонда. Јер, добићемо кредит само под тим и тим условима...

Један од тих услова је замрзавање плата и пензија у наредних 18 месеци, што ће буџету уштедети 20 до 30 милијарди динара. А промена ће бити, кажу, и у пореској политици. Порашће порез на плате, а смањиће се лимит за годишњи порез на личне приходе грађана; можда ће подићи и ПДВ, све са жељом да се намакне мањак у буџету од 100 милијарди динара.

Е, дете моје! Причало се да ће богаташи бити више опорезовани, кад оно, цврц! Порез на плате, порез на пензије, харач на харач – све само да

обдржимо нашу власт и министарства у партијама у потребном броју.

Није да нису споменули и укидање неких министарстава, али им је то канда последње што ће да учине. Сви заслужни кадрови имају своја министарства и функције унутар њих, и тешко ће се ту нешто утопити и претопити: енергетика у економију; НИП и телекомуникације у инфраструктуру; спорт и омладина у просвету... Харач на харач

Биће по уредби

Мислим да се народ баш и неће бавити тим министарским темама сад кад је добио „Јабуку“, трговински ланац за градску сиротињу. Пред њиховим радњама чека се ко пред СУП-ом, од пет ујутро, јер су им артикли јефттинији од 15 до 70 одсто. Ономад су, због јабуке, из раја избачени Ева и Адам, а ова је „Јабука“ изашла из трговачког раја, и зарад већег промета одрекла се високих трговачких маржи, те нуди јефттиније производе. Нашао се ту и министар трговине изјавивши да ће се утврдити ко је угрожен. Најавио је формирање радне групе која ће у року од две недеље припремити уредбу по којој ће се утврђивати категорије најугроженијих грађана!

То мени личи, љуби те баба, на нови покушај прављења социјалне карте, и на уобичајено јалово прикупљање гомиле докумената чији је основни циљ да обесхрабри сиротињу у остваривању неког права.

Унука Ика

СВЕ ВИШЕ ЉУДИ СПАС ОД КРИЗЕ ТРАЖИ У АЛКОХОЛУ

Како рећи деки да не пије

Британци су непријатно изненађени најновијим налазом: број пензионера који су болнички лечени од алкохолизма за пет година повећао се за две трећине

Минулих дана, док су светска економска криза и њене последице стално у жижи публицитета, пажњу је привукла вест о томе да међу посленицима центра глобалних финансија, Волстрита – тамо где су проблеми почели и где ће се

најпре видети да су завршени – све више њих тражи стручну помоћ.

Не помоћ како да изађу на крају са промењеним правилима игре на берзи, која је у ствари једна велика коцкарница и где је самопоуздање и остављање утиска да је све под контролом неоп-

ходан услов опстанка – већ помоћ да излече слабост којој све теже одолевају: да у овом времену великих неизвесности и још већих ломова, бекство од стварности потраже – у алкохолу.

Тамо се pilo и пре и после напорног радног дана, са колегама или пословним партнерима. Од тога су, уосталом, живели елитни барови у околини, али криза је све то подигла на виши ниво. Многе банке и финансијске куће су пропале – на радост многобројних бармена и њихових газда.

Какве то везе, пак, има са пензионерима који су главни јунаци прича на овом месту? Посредне, али недвосмислене.

Јер, пензионери су, много пре финансијских гуруа, открили да кад се измакне тло под ногама, каријера нагло прекине и нестану ослоњци са којима се деценијама живело, самопоуздање, бар за моменат, може да се поврати у дружењу са чашом. За барским шанком, или у кућној интими, свеједно.

Британци су се тако у последњој недељи марта немало изненадили кад им је предочена статистика која је открила да је број пензионера који су болнички лечени од алкохолизма у последњих пет година повећан за две трећине.

Током 2007, последње године за коју су сређени ови подаци, због проблема са алкохомом било је хоспи-

тализовано 320.000 пензионера.

У првим анализама овог феномена било је покушаја да се налаз релативизује објашњењима да је прилично драматично повећање у ствари резултат прецизније болничке евиденције, али то ипак није сакрило невеселу реалност да су старији грађани, они изнад 65 година, склони чашици.

Свугде, па и у Британији, углавном се пише о томе да је главни проблем у вези са алкохомом то што су зависници од њега све млађи. После најновијег открића, Британци се суочавају и са истином да је готово подједнак проблем то што се са пићем претерује и у подмаклом добу. С тим што старији можда имају више разлога за ову врсту бекства од стварности него њихови унуци.

Са старошћу, наима, долазе и важне животне прекретнице: после престанка активног животног века није једноставно привићи се на усамљеност, прекид професионалних и социјалних контаката који подразумевају свакодневни одлазак на посао и интеракцију са колегама. А, потом, неизбежно долазе и растанци са драгим, ожалошћеност, депресија, погоршано здравље и много шта још што гура у загрљај – боци.

Старији, сем тога, нису изложени оној врсти притисака да одустану од ове фаталне привлачности као што је случај са млађима.

Они више немају колеге са посла да их упозоравају на штетне последице, не морају више да брину ни о томе како ће мурни на посао, а, на крају, увек је при руци објашњење: „Није ми још много остало, па што да не уживам?“

Нису ретки текстови у стручној и популарној литератури који говоре о томе да умерено конзумирање алкохола може да буде благотворно: да у неким случајевима ублажава кардиоваскуларне проблеме, подстиче крвоток и слично. Проблем је, међутим, у дефиницији шта је граница умерености у пићу. Јер, зна се, лако је почети, али није нимало једноставно престати са конзумирањем алкохола.

Наравно, степен алкохолне зависности варира. Неки у старости пију зато што су на чашу (и флашу) навикли у младости, па једноставно не виде разлог да у том погледу било шта мењају, свесни такође да то не би могли чак и кад би хтели.

Други навике пијења, и проблеме који с тим иду, стичу тек кад се, у позним годинама, суоче са проблемима које нису у стању да реше или превазиђу: смрт животног сапутника, усамљеност, болови, несаница...

У сваком случају, кад се проблем препозна, обично је касно да се успешно решава. Пијење – које почиње да би се побегло од проблема – неумитно само по себи постаје проблем. Јер, старији немају више тако снажна тела као млађи и њихов организам је мање отпоран на погубно дејство алкохола.

Тако се стиже до оне тешке дилеме у многим породицама: како баки (или деки) рећи да не пије.

Алкохол, уосталом, ником није решио проблем, већ је сам постао проблем. Због тога ће увек бити релевантна мудрост Иве Андрића који је једним записао: „Ко ракијом лечи тугу, не умире од туге већ од ракије“.

Или поука анонимног аутора који саветује да, ако знате неког ко покушава да утопи тугу, онда му реците да – туга зна да плива...

Милан Бекин

Баке „на реверс“

Локални универзитет у Пољској покренуо је програм „Изнајмљивање бака и дека“ с намером да запосленим људима с децом олакша свакодневни живот. Програмом су окупљене старије особе без фамилије, које помажу онима који немају у непосредној близини баку и деку да им буду „при руци“ у свакодневним проблемима.

Најбољи пример да је реч о доброј идеји јесте ма-ла Азија По-

ромка, чија мајка ради током целог дана у болници, док јој је отац запослен у Холандији. Она са својом „унајмљеном“ баком пише домаће задатке, проводи слободно време и због тога је, како каже, много срећна.

Универзитет не наплаћује услуге изнајмљивања, већ им је важно да породице добро функционишу, односно да се „бака“ и „унука“ лепо слажу као да је реч о правој породици.

Човечуљак велике душе

Најнижи становник Русије Константин Морозов, висок само 63 сантиметра и тежак 24 килограма, умро је у 73. години у Димитровграду, област Уљановск, на југоистоку Русије, пише лист „Комсомолскаја правда“.

Морозов, чији је низак раст последица ахондроплазије, болести костију коју је добио на рођењу, умро је у ста-

рачком дому у коме је живео последње 24 године.

– Мада сам рођен као патуљак, срећан сам што сам уопште рођен – имао је обичај да се шали на свој рачун. „Човечуљак велике душе“, како су га звали његови пријатељи, био је ожењен женом високом 1,55 метара која га је често носила у шетњу у торби.

У Финској копија Титаника

Тојво Сукари, фински бизнисмен, саопштио је да планира да сагради бродају прекоокеанског брода Титаника, у природној величини, коју ће поставити на северу Финске.

Како је саопштио Франс пресу, копија чу-

веног брода неће бити поринута већ постављена на копну и у њој ће се налазити ресторани и један хотел. Налазиће се у селу Киминки, око 600 километара северно од Хелсинкија, поред тржног центра чија је из-

градња такође у плану. Биће дугачак 269 метара и широк 23.

За изградњу Сукаријевог Титаника биће утрошено између 30 и 40 милиона евра, а требало би да буде готов новембра 2011. године.

СВЕ ВИШЕ ПЕНЗИОНЕРА ПОХОДИ
СОКО-ГРАД

Одушевљени манастиром

Пензионери Шапца, Београда, Новог Сада, Чачка, Ваљева и других градова у Србији све чешће походе манастир Свети Николај у Соко-граду, код Љубовије, одушевљени овом српском духовном ризницом. Свакодневно, чак и зими, манастир посећује много пословних људи и верника.

– Жеља ми се испунила. Захваљујући разумевању и помоћи људи добре воље, изградили смо манастир у којем сваки човек може да ужива у духовном миру, тишини,

да чује жубор Соколске реке, да шета по пропланцима и да се попне до брда где се налази крст, дар Хорста Вробела, Немца који воли српски народ и његову веру – каже владика шабачко-ваљевски Лаврентије.

У близини манастира изграђен је Дом владике Николаја који може да прими 200 посетилаца. У њему се налази савремена кухиња, трпезарија, библиотека, а има и простор за паркирање десетак аутобуса и 50 аутомобила.

М. Неговановић

Цена боравка

Они који желе да проведу викенд или неколико дана у сокоградском Светом Николају, требало би да се најаве бар 10-15 дана унапред, сазнајемо од Зорана Ристивојевића, задуженог за госте у Соко-граду. Смештај може да се резервише телефоном – 065/341-2620. Ноћење у манастиру по особи кошта 10 евра (у динарској противвредности), а ко жели комплетан пансион, доручак, ручак и вечеру, треба дневно да издвоји још толико.

У КЊАЖЕВЦУ ИЗЛОЖБА РАДОВА ДЕЦЕ СА ПОСЕБНИМ ПОТРЕБАМА

Лепу ствар маме на дар

У Галерији Завичајног музеја у Књажевцу отворена је продајна изложба радова деце са посебним потребама која похађају ОШ „Димитрије Тодоровић Каплар“. Куповином радова посетиоци изложбе назване „Лепу ствар маме на дар“ били су у прилици да омогуће овој деци одлазак у Нови Сад на међународни фестивал луткарства, а мамама, бакама, секама и тетама за њихов празник да приуште и несвакидашњи поклон.

Иначе, ова деца сваке године учествују на међународном фестивалу луткарства у Новом Саду, као и на ликовним изложбама. Ученици осмог разреда освојили су многобројна признања, дипломе и пехаре као веома активни у разним такмичењима на нивоу Србије. Ученик Никола Јовановић добио је диплому као „најбољи од најбољих“ и он ће и ове године учествовати на конкурс Фонда „Миодраг Матић“ који се расписује сваке године за успешног појединца на нивоу Србије у области васпитања, образовања и оспособљавања за живот ученика с посебним потребама.

Школа за децу с посебним потребама у Књажевцу званично је основана крајем 1973. године, а од 1983. до данас ученици са развојним сметњама наставу похађају у специјалним одељењима при редовној Основној школи „Димитрије Тодоровић Каплар“ у Књажевцу. Иако се ова деца школују не само да би се подстицао развој њихових преосталих способности, уз што самосталнији живот и укључивање у нормалну средину, већ и због наставка образовања и радног оспособљавања за нека од занимања којима могу да се баве, зависно од природе поремећаја, проблем је што друштво, до данас, није изнашло праве механизме за упосљавања овако оспособљених кадрова.

Д. Ђорђевић

ПРЕМА ПОДАЦИМА РЗЗО

Ере највише болују

Анализом Републичког завода за здравствено осигурање утврђено је да су по боловањима у прошлој години предњачили запослени у Златиборском округу. На подручју десет општина овог округа, који покрива Филијала Завода за здравствено осигурање Ужице, има 330.000 осигураника од којих је запослено 71.990, а они у укупном броју изгубљених радних дана због боловања у Србији учествују са 5,67 одсто, што значи да болују далеко изнад просека у држави. Међу њима су најболеснији осигураници Чајетине, са 6,32 одсто, а одмах иза њих су Ужичани са 6,22 одсто. Мада су боловања у односу на 2007. смањена за око два одсто, стање на подручју ове филијале још је алармантно.

Засад нису утврђени узроци овако честих боловања Златибораца, премда се не искључује ни да је то последица бомбардовања и зрачења осиромашеним уранијумом деценију раније. Надлежне комисије Републичког завода, међутим, често су проверавале да ли су радници који због

Ужице

боловања одсуствују с посла стварно и болесни. Установљено је да поједини послодавци пријављују своје укућане као запослене са зарадом много вишим од просечне у њиховој фирми, и да су они управо ти који најчешће користе боловање.

Филијалу за здравствено осигурање Златиборског округа накнаде за боловања у 2008. години коштале су 278 милиона динара, знатно више од уплаћених доприноса за здравствено осигурање с овог подручја.

Ђ. Миловановић

НА УЛАЗУ У ЗГРАДУ К-2 У ТРСТЕНИКУ Општина финансира постављање платформе

На захтев скупштине станара једне од највећих зграда К-2 у Трстенику и МЗ Трстеник, општина је, посредством Дирекције за планирање и изградњу, финансира

постављање металне платформе на улазу у ову зграду. До сада је био велики проблем, посебно за особе са инвалидитетом које ту живе, да степеништем, уз помоћ

пратиоца или других станаара, у колицима изађу испред зграде. Платформа ће, према речима надлежних у Дирекцији за планирање и изградњу, служити и осталим станарима за уношење и изношење терета.

Радове су извели радници предузећа „Нискоградња“, а ово је, кажу многи, пример и за друге да омогуће сигурније и безбедније кретање особама са инвалидитетом. Овај проблем решен је и на прилазу трстеничком Дому здравља „Др Сава Станојевић“, као и на прилазима јавним службама, на задовољство инвалида. **Д. Ивановић**

Лакши прилаз за инвалиде у колицима

ИЗ СМЕДЕРЕВСКОГ БУЏЕТА Двоструко више за Народну кухињу

Буџетом смедеревске општине за рад Народне кухиње у овој години било је планирано осам милиона динара. После сагледавања целокупне економске ситуације – повећање броја незапослених, којих је око девет хиљада у граду, и све више угрожене пензионера, за Народну кухињу ће бити издвојено још толико, тако да ће за њен рад бити обезбеђено 16 милиона динара. Очекивања су да, као и претходних година, рад кухиње помогну и смедеревска предузећа, приватници, млинови и задруге, донирајући потребне намирнице.

Последњих пет година на овај начин се храни око 800 житеља Смедерева. Храна се припрема у центру Црвеног крста у Малој Крсни, а затим допрема у Спортски центар у граду, где се дели корисницима.

К. Вереб

УЧИТЕЉЕВАЊЕ БРАЧНОГ ПАРА ВУЧИЋ У БАРИЧУ КОД ГОЛУПЦА

Четири деценије у истом селу

Давне 1963. дошли из Пирота и у забитом селу подно неготинског Црног врха остали до краја радног века

Посета учитељском пару Вучић из Барича код Голупца уследила је из чисте новинарске радозналости јер је заиста реткост да неко читав радни век проведе у једном забитом селу у брдско-планинском подручју неготинског Црног врха. Шта их је мотивисало да дођу у Барич и ту остану, ево, пуних 40 година?

– Припадамо генерацији пиротских учитеља које зову „златна генерација“. Били смо млади и полетни, за нас је то био велики изазов да поред рада у школи радимо и на уређењу села – прича Тугомир Вучић.

Током 40 година оставили су видне трагове – заједно са мештанима електрифицирали су село, изградиле пут, урадили водовод, описменили бројне генерације, допринели да млади не беже из села у град.

– Нимало не жалим што сам читав радни век провела у селу, мештанима сам увек била од помоћи, а они су то знали да цене – вели Олгица Вучић.

У Барич су дошли 1963. године. Имали су жарку жељу да ученике науче не само писању и читању већ и животу. У томе су и успели, из ове школе изашло је 40 генерација мла-

дих од којих су неки данас признати лекари, професори, певачи, економисти...

– Наше малишане припремали смо не само да стекну радне навике и да се као писмени људи лакше даље сналазе у животу, него су они били и фолклорци, глумци, свирачи, фрулаши, певачи. По завршеним часовима претварали смо учионице у мале позорнице и наше народне обичаје и културу заједно са њима чували од заборавља и неговали – кажу Тугомир и Олгица.

Све што је у школи и селу урађено резултат је здруженог напора учитељског пара, ученика и њихових родитеља. Тугомир и Олгица су од доласка па до данас укључени у све културне, спортске, хуманитарне и радне акције у селу. Њихова је заслуга што је школи враћена слава Свети Сава. За труд су добили многобројне награде од којих су им најдражи захвалница Српске православне цркве и признање „Најдражи учитељ“.

Љубиша Настасијевић

**НАЈСТАРИЈИ ПИРОТСКИ
БИЦИКЛИСТА**

**Са деведесет три
на два точка**

Пирот је познат по броју бицикала и према незваничним подацима сваки трећи Пироћанац и свака пета Пироћанка служе се овим двоточкашем. Ипак, у граду на Нишави међу бициклистима један је посебно препознатљив – 93-годишњи Тома Живковић, један од најстаријих становника Пирота. Нема ко га у граду не познаје, па кад прође улицом на свом превозном средству с којег готово и не силази, сви кажу: „Ено Томе бициклисте“.

Још крепак и виталан, Тома објашњава:

– Бицикл возим безмало шездесет година. Навикао сам се и чини ми се да без њега не бих могао као ни без воде. Уместо у

теретани, ето мене свакодневно по неколико сати на бициклу – шали се деда Тома, иначе пензионер од 1976. године.

Иако је рано остао без родитеља и стасавао по кућама рођака и комшија, Тома је изучио опанчарски занат, био у НОБ-у и пробијао Сремски фронт, затим завршио вишу управну школу и најдуже, до пензионисања, радио као општински комунални инспектор. За дуг и здрав живот препоручује више физичке и умне активности. Тома је, иначе, један од најактивнијих чланова Општинске организације пензионера у Пироту. Нема дана да не наврати да се распита за све активности и рад организације.

Стево Панакијевић

ПРОСВЕТАРИ ИЗ СЈЕНИЦЕ
ПОДИГЛИ ЧЕТИНАРСКУ ШУМУ

Пошумили 12 хектара очевине

Браћа Милета (63) и Миле (61) Васојевић, просветни радници из Сјенице, на 12 хектара очевине у селу Лопиже на Пештери засадили су у протекле три деценије више од 24.000 садница белог бора и смрче. Добри познаваоци прилика кажу да је то највећа приватна гора на простору рашке области, подигнута руком, будаком, садилицом и крампом.

Пошумљавање посне земље, наслеђене од деде Сретка и оца Гојка, браћа Васојевић почела су средином седамдесетих година прошлог века. Тада је Милета на имање у Лопиже донео прве саднице из Дунишића, са горанске Омладинске радне акције „Пештер“.

– На већини наслеђених парцела сада бујају борови, отимају се и шикљају у небо. Може понегде да се одсече и рог за кућу. Унуцима Кристини, Марку и Михајлу, као и онима који ће тек доћи, и праунуцима имамо шта да оставимо. Једва чекамо да дођемо из Сјенице, пуно нам је срце овде, гора је прави мелем за душу – кажу браћа Васојевић који су два хектара окућнице у завичају оставили да косе.

Љубав према дрвету Милета и Миле су наследили од деде и оца који су од сече на имању љубоморно бранили мали забран хростове шуме, чувајући га за „црне дане“, а по

огревно дрво, воловском запрегом, ишли чак у шуме планина Јадовник и Златар, од Лопижа удаљене и по два дана хода.

– Због обавеза и посла једва смо стизали да на време обрадимо имање, па смо решили да на њему подигнемо гору. Боље и то него да очевина подивља и стигне нас клетва предака што смо пустили да зарасте у трње земља седме и осме класе која је хранила шест генерација Васојевића. Подизањем засада са себе смо скинули и терет да смо најгори у лози – кажу браћа Васојевић.

Ж. Дулановић

Засади за понос: браћа Милета и Миле Васојевић

У ПОЖАРЕВЦУ ОД ПРОШЛОГ МЕСЕЦА „ПОМОЋ У КУЋИ“

Свакодневно у 35 домава

У 35 домаћинстава у Пожаревцу, у којима живе стара и инвалидна лица о којима нема ко да брине, одавно свакодневно навраћају герон-

ци услуга, али и реализатори ове идеје, слажу се да су геронто-домаћице у свим кућама добродошле и да постоји потреба за обуком још једног броја

вације, планирано је 2,7 милиона динара, од чега 40 одсто обезбеђује локална самоуправа. Пошто на подручју Пожаревца има око 700 инвалидних и старих особа којима је неопходна помоћ заједнице, сва је вероватноћа да ће се овај пројекат наставити и по истеку годину дана, а и да ће се увећати број домаћинстава која обухвата.

У Црвеном крсту Пожаревца, коме је поверено спровођење пројекта, најављују да ће се његова одрживост обезбедити финансијском партиципацијом самих корисника. За успешно обављање посла, градоначелник Пожаревца Миодрог Милосављевић уручио је сертификате геронто-домаћицама и предао кључеве новог возила.

С. Е.

Са доделе сертификата геронто-домаћицама

то-домаћице оспособљене за помоћ у кући. Иако је прошло тек нешто више од месец дана од почетка спровођења пројекта „Помоћ у кући“, корисни-

лица која би се бавила овим пословима.

За овај пројекат, који је Градска управа Пожаревца добила на конкурс Фонда за социјалне ино-

У ОПШТИНИ СТАРИ ГРАД

Систем за наглуве

Београдска општина Стари град поставиће „индукционе петље за амплификацију говора слушно оштећених особа“ у општинској шалтер сали у Македонској бр. 42. Овај систем, за који је издвојено 46.256 динара, намењен је особама с оштећеним слухом али и старијим људима који користе слушне апарате. Посебна повољност је што ће из овог индукционог система сигнале примати и особе чији су слушни апарати стари 20 и више година.

Систем се може применити у многим објектима (у салама за предавања, на шалтерима јавних институција и банака, рецепцијама...), а коришћење је једноставно: слушбеник на шалтеру једино треба да држи систем укључен, без обзира на то да ли клијент чује или је корисник слушног апарата.

Стари град је иначе прва градска општина која је поставила две тактилне плоче на Брајевом писму.

Т. К.

АЛЕКСИНАЦ

Четвртак за плес

У оквиру алексиначког Геронтолошког центра постоји клуб намењен људима трећег доба у којем се свакодневно окупљају и чланови Организације инвалида рада.

Сваког месеца се славе рођендани чланова клуба. Тако је у фебруару рођенданску тарту секло њих седморо: Драган Поповић, Вера Живић, Драги Ђорђевић, Миљана Крстић, Вукадин Ђошић, Биљана и Станимир Митић. Славу је присуствовао и директор Геронтолошког центра Драган Вучковић.

Сваког четвртка се одржавају игранке, чланови се друже, па дође и до бракова.

Д. Степановић

БОР

Запажени наступи

Група певача на прослави Дана државности

У оквиру Општинске организације инвалида рада Бор годинама активно ради Културно-уметничко друштво које окупља играче, певаче, а повремено и рецитаторе. Вежба се једном недељно, а наступи су веома запажени, иако је просек старости чланова 62 године. Захваљујући СУБНОР-у Бора, КУД наступа на прославама свих значајнијих датума које они организују.

Координатор КУД-а Антун Хорти

БЕЧЕЈ

Близу је и стота

Становника Геронтолошког центра у Бечеју Леополда Пивка, иако троши 99. годину живота, колеге из Удружења ПТТ пензионера Зрењанин не заборављају. Јер, Полди не само да је био врсни мајстор за поправку телефонско-телеграфских апарата, већ се, кажу, памти и по томе што је млађе учио свему што је знао, а и што није имао уписан ниједан дан изостанка с посла у 42 године стажа у ПТТ Зрењанин.

Никад му није било тешко да било где широм Баната, у време када је само у тадашњем Великом Бечкереку (Зрењанину) било око 600 телефонских прикључака, у било које доба, превозом којим се снађе, стигне са своје две торбе пуне алата и поправи квар.

Пријатељи у посети

Зато и не чуди што га млађе колеге, већ и сами пензионери, радо посећују. Договорено је да, само да здравље и срећа послуже, почетком децембра 2010. године за његов стоти рођендан заједно поједу тарту коју ће, како су обећале, умесити куварице Геронтолошког центра Бечеј.

И. М.

ЂУПРИЈА

Леп гест лекара

Милану Богојевићу, пензионеру из Ђуприје, после одузетости леве стране тела и изласка из болнице, препоручена је рехабилитација у Рибарској бањи. Међутим, то му није одобрила лекарска комисија надлежне филијале за здравствено осигурање.

Таман када се обесхрабрио, у помоћ му је притекао др Радослав Добричић из Великог Градишта, иначе Ђупричанин, који је свом земљаку уплатио 20 дана лечења у предложеној бањи. Захваљујући овом лепом гесту др Добричића, Милану су престали болови у колелу па се сада уз помоћ металног трокраког штапа лакше креће по кући и дворишту.

С. Димитријевић

ЋИЋЕВАЦ

Драгица најлепша

Традиционално, као и претходних година, пензионерке, чланице Општинске организације пензионера Ћићевац, свечано су прославили свој празник – Дан жена. Уз честитке Живомира Мијатовића, потпредседника, у име свих пензионера, и Драгана Чапкуновића, председника Скупштине, у име локалне самоуправе, у мотелу „Рубин“ у Појатама, уз песму и игру, богат мени, веселило се до касно у ноћ.

На крају вечери изабрана је и најлепша пензионерка: ту титулу понела је Драгица Петковић, а као награду добила је бесплатну улазницу за прославу 8. марта 2010. године.

Ж. Мијатовић

ДРАЖЕВАЦ

Најавили братимљење

Чланови инвалидских организација Пирота, Новог Пазара и Алексинца организовали су, поводом 8. марта, дружење у селу Дражевац крај Алексинца и свом „лепшем делу“ приредили лепе тренутке. Сусрету је присуствовао и Божидар Цекић, председник Савеза инвалида Србије, који је, честитајући им Дан жена, свим пензионеркама зажеleo добро здравље и дуг живот.

Дружење је трајало до вечерњих сати, уз звуке музике, а на расстанку су сви изразили жељу да се поново виде. Инвалидске организације Алексинца и Новог Пазара најавиле су скорашње братимљење.

М. Антић

КЊАЖЕВАЦ

Уз кафански штимунг

Секција жена Клуба пензионера и инвалида рада Књажевца припремила је, за Дан жена, недељу дана славља: почело је 4. марта посетом вршњацама у Геронтолошком центру, а наставило се чајанкама, другарским вечерима, разговорима о здрављу и много чему другом све до 12. марта.

Већ традиционално, КУД „Сунчана јесен“ посетио је Геронтолошки центар и обрадовао домаћине музичко-сценским приказом „Књажевачка кафанска убавила“, по сценарију Бебе Милић, председника КУД-а.

– Жеља нам је да на тренутак заборавимо свакодневицу и проблеме у њој и да, на крилима добре старе музике и кафанског штимунга друге половине прошлог века, запловимо у успомене – каже председник Клуба пензионера Борка Вулић.

У томе им је помогао и глумац Звонко Павковић, било је и хорске музике, староградских песама, добрих рецитатора, хармоникаша и гајдаша, а на крају, за што скорије виђење, развило се и коло.

Д. Ђорђевић

БЕОГРАД

Цвеће и слаткиши

Штићенице Дома пензионера „Бежанијска коса“ у Београду прославиле су 8. март онако како доликује: веселиле су се, уз музику и песму, није изостало ни цвеће, а доброг расположења било је напретек. Осмомартовско славље улепшала су им деца вртића „Снупи“ и чланови КУД „Димитрије Котуровић“. Одржана је и традиционална наградна игра за жене, а победнице су у осмишљеним играма као награду добиле цвеће (од Градског зеленила),

пакете слаткиша (поклон „Соко Штарка“) и тарту (од „Аурелија“), што их је посебно обрадовало.

М. Џаковић

БРАЊЕ

Погодности за чланове

Општинска организација инвалида рада Брање обезбедила је огревно дрво по цени од 3.000 динара за кубни метар, уз плаћање у 16 рата, и пилеће месо, по 200 динара за килограм, у шест рата. Члановима је омогућен и десетодневни боравак у Пролом бањи уз плаћање на шест месечних рата.

Програмом рада за ову годину предвиђени су сусрети са колегама из Пирота и Новог Пазара. Ускоро се, како каже Томислав Станковић, секретар Организације, креће у Јагодину, плаћа се само 500 динара за превоз, а трајни задатак је омасовљење чланства. **Р. Станојковић**

Томислав Станковић

ШАБАЦ

Следи пресељење

Клуб Геронтолошког центра Шабац, који је крајем 2008. бројао 159 чланова, највише између 60 и 70 година, међу којима више од 45 одсто удовица и удоваца, до краја 2009. требало би да добије своје просторије. Оне ће, како је на годишњој скупштини Клуба рекао Милан Поповић, директор Геронтолошког центра Шабац, бити више него двоструко већи, што је обрадовало све људе који у Клуб навраћају да уз ђаскање с вршњацима забораве на болест и усамљеност. **Б. Р.**

ПИРОТ

Ускоро и лекар волонтер

У просторијама пиротске Општинске организације пензионера сваког петка најстаријима се мери крвни притисак. То најчешће волонтерски раде медицинске сестре Тања Пешић и Александра Станковић које, такође, објашњавају пензионерима како да узимају лекове који су им прописани.

Пензионери су задовољни овом скромном бригом, а, по речима Велимира Пејчића, председника Организације, постоји могућност и поновног ангажовања лекара волонтера

из редова пензионера који би, као ранијих година, једном недељно био на услузи исписницима. **С. Панакијевски**

КУРШУМЛИЈА

Прва помоћ општине

На адресу Општинске организације пензионера у Куршумлији, која је досад увек била ослоњена на сопствена средства од чланарине и од тог невеликог новца остваривала запажене резултате, стигло је пријатно изненађење.

– Овогодишњим планом општинског буџета нашој организацији намењено је сто хиљада динара и тај новац биће нам додељен током године. Обрадовао нас је такав став општине. Иако средства нису велика схватили смо да у локалној самоуправи има оних који мисле и на људе трећег доба – каже председник куршумлијских пензионера Миодрог Илић.

Ово је иначе први пут да општина финансијски помаже пензионерску организацију у овој топличкој општини која се дужином од 105 километара граничи са јужном српском покрајином.

Средства ће, највећим делом, бити утрошена за најугроженије од 3.200 пензионера колико их има у куршумлијском крају. **Ж. Димкић**

ВЛАДИМИРЦИ

Уз ђаке и пензионери

Изгледа да ће будући дом ученика у Владимирцима, чија се изградња приводи крају, бар делимично променити првобитну намену, а можда ће постати и дом једном броју пензионера, бар онима са вишим припадностима.

Наиме, дом ће имати 160 лежајева, савремену кухињу и ресторан, базен и друге садржаје. Али, све рачунице локалне самоуправе показују да, за разлику од некадашњих чини се не баш тачних података на основу којих је и донета одлука о градњи, неће бити довољно ученика из околних места да попуне сва места, нити се зна ко ће плаћати око 40 запослених.

Зато је на Министарству просвете, које финансира изградњу дома, да размотри могућност да се он „подели“ између ђака и пензионера, чиме би старији у овом делу Србије добили одговарајући смештај и третман. **З. Ђурић**

ЗАЈЕЧАР

На извору информација

Новим изгледом, обимом и опремљеношћу „Глас осигураника“ је привукао велику пажњу Секције жена пензионера из Зајечара којом руководи др Јованка Филимоновић.

Често, због недовољно примерака који се добијају, лист се чита од руке до руке. Најчешће се чита у време дружења у оквиру забавног живота, прочитају се и одабрани књижевни текстови или покоја весела цртица из дневне штампе о догађајима са „јужне пруге“.

Забавни живот обухвата и прославу државних празника, посете изложбама и позоришту... У току пролећа и лета организују се излети и посете културним и историјским споменицима Србије. На тим путовањима значајни су и сусрети са пензионерима из других организација.

З. Пауновић

ПАНЧЕВО

Негују спортски дух

Осим уобичајених активности Општинског удружења пензионера око набавки и посеђивања и даривања сиромашних и болесних чланова, Панчевци воле да се друже, путују и баве спортом. Од око 24.000 пензионера, половина су чланови Удружења у коме се негује спортски дух. ОУП Панчево два пута годишње организује за осам јужнобанатских општинских организација такмичење у шаху и

пикаду. На одмеравању спортских снага у Ковину шахисти из Панчева освојили су прво место, док су даме у пикаду биле четврте.

И. М.

БЕОГРАД

Клот-фркет

Да су баке и данас веште у традиционалној вештини, показале су на чајанки чланица комисија за креативни ручни рад дневних центара и клубова Геронтолошког центра Београд: домаћин је био Дневни центар „Палилула“, тема „Плетење“, а у програму такмичење у брзом плетењу и квиз знања на задату тему. Учесници су били корисници геронтолошких клубова: „Гроцка“, „Чукарица“, „Стари град 1“, „Раковица“, „Војвода Степа“, „Младеновац“, „Др Михаило Ступар 2“, „Др Михаило Ступар 3“, „Савски венац 2“, „Савски венац 3“ и „Др Михаило Ступар 4“.

Уз домаће колаче и чај, такмичарке су пола сата упорно обликовале очице; жири домаћина уредно је пребројао исплетене редове и прогласио да је Наталија Богдановић (Клуб „Гроцка“), са 56 редова, освојила прво место, следиле су Рада Вукајловић („Чукарица“) и Анка Балабан („Раковица“). У квизу знања победио је Клуб „Младеновац“.

Група певача „Палилулски бисери“ улепшала је дружење, амбијент је обogaћен и изложбом слика Верице Тодоровић, а за најуспешније плетиле корисник Клуба „Палилула“ Дача Веђић израдио је цртеже-портрете за успомену.

В. Витезовић

МАЈДАНПЕК

Уметничка радионица

Чланови Општинске организације инвалида рада Мајданпек недељу дана су радили у керамичкој радионици коју су организовали Центар за културу и уметничка радионица „Уникат маг“, а њихови радови моћи ће да се виде на изложби средином априла.

Учесници радионице упознали су се са основама овог уметничког заната и реализовали своје идеје, а у томе су им помагали Гордана Митровић из мајданпечког „Уникат мага“ и Бујупи Фадиљ из Општинске организације инвалида рада Мајданпек.

Директор Центра за културу Зоран Митровић нагласио је да се ради о једном од пројеката у коме учествују невладин, јавни и приватни сектор, што је препорука ресорног министарства и уједно поштовање европских стандарда у сфери рада и социјалне политике.

Милорад Атанасковић, председник ООИР

ПИШИТЕ НАМ

Драги читаоци,
Ово је простор намењен
Вашим писмима. Пишите
нам шта Вам се у нашем и
Вашем листу допада, а шта
би могло да буде боље, шта
бисте волели да прочитате
или да саопштите другим
читаоцима.

Адреса је Булевар уметности број 10, 11070 Београд, или електронском поштом, на proffice@pio.rs

ПИСМА

Од путева за пензије

Читам овај лист већ 40 година, а последњих шест од када сам инвалид, везан за кревет, не пропуштам ни једно слово. Допада ми се што о свему може у њему да се прочита, а има и доста писама из живота.

Видим да је сада стални притисак на владу да се смање пензије јер, наводно, Србија нема довољно средстава да нам их плаћа.

Сматрам да нису за то једина средства која се издвајају од запослених и дотације државе. Питамо се ми старији где су паре од продатих фабрика, предузећа, установа грађених нашим новцем првих 50 послератних година. Где су паре од коришћења пруга и путева које су на добровољним радним акцијама изградили омладинци и омладинке, ударничким радом. Наши рудари, топионичари који су у то време стварали екстрадоходак, пунили су фондове предузећа, република и федерације. Многи су због таквог начина рада у тешким условима остали инвалиди, други су поштено зарадили своје пензије, а данас нико ни да се сети где су све те паре, него једино – нема за пензије.

Ако би се у наш пензијски фонд уплаћивала процентуално средства од коришћења тих путева, пруга, електрана и свега саграђеног добровољним радом, сигуран сам да би било мање проблема око исплате садашњих пензија. Па нека надлежни размисле о томе.

С поштовањем,

Живојин Вучићевић, Лозница

Ко због кога постоји

Неписано правило „зашто просто, кад може компликовано“ потврдило се код нас по ко зна који пут на процедури вађења нових личних карата и пасоша. Све што су могли да замрсе и запетљају, замрсили су и запетљали, наравно, преко наших леђа.

Морамо, као прво, поново да достављамо крштенице и држављанства, као да први пут видимо личне карте. И да за то општинама платимо таксу. Кад одемо у било који СУП и „паднемо у невест“ од редова и гужви, решимо да сами убрзамо процедуру: сликамо се и уплатимо немале таксе за документа. Онда се вратимо у ред и чујемо од сапатника да смо за слике џабе давали паре, јер нас они тамо сликају.

Затим крену варијације: те, не може истовремено за оба документа него прво за личну карту, па кад њу подижемо, онда се предаје за пасош; те ово је ред за предавање, а они који узимају готова документа у други ред; те ујутро између 7 и 8 да се узме број (СУП Чукарица) или да се у 8 пријавимо за тај дан (СУП Раковица)... Као да нам је једини посао да чекамо у редовима за исправе. А у њима се стоји сатима, са

бебама, малом децом, бакама, дедама, јер свако мора да се појави лично.

Кад се коначно уђе у зграду, свако буде „обрађиван“ бар 10-15 минута (ако није пао систем, па га „придижу“ сатима). При том, у њиховим рачунарима је много више података о нама него што их има у крштеници и држављанству које донесемо!

Кад најзад добијемо обавештење да за 10-15 дана можемо да дођемо по нова, европска документа, помислимо да смо све завршили. Али, после неколико сати чекања да се преузму готове исправе, кажу вам да за тај дан нећете стићи до шалтера, јер госпођица иза истог не може да ради после осам ни случајно.

Ако се побунимо, објасне нам да ми не можемо да организујемо њихов посао. Али, они очито могу наш живот: и слободно и радно време. Једино што то нису и осмислили како ваља, него се нашају као да смо ми, од досаде, дошли само да бисмо њих малтретирани.

А све због уласка у Европу, чији грађани, иначе, преко интернета завршавају сав посао. А ми, једино ако годишњи одмор користимо у те сврхе.

З. Димитријевић, Раковица

-4-

Чланови породице који имају право на породичну пензију

јесу: брачни друг и брачни друг из разведеног брака (ако му је судском пресудом утврђено право на издржавање); деца рођена у браку или ван брака; усвојена деца; пасторчад коју је осигураник, односно корисник права издржавао; унучад, браћа и сестре и друга деца без родитеља, односно деца која имају једног или оба родитеља који су потпуно неспособни за рад, а коју је осигураник, односно корисник права издржавао; родитељи (отац, мајка, очух, маћеха, усвојоци) које је осигураник, односно корисник права издржавао (према Закону о пензијском и инвалидском осигурању).

-Ш-

Штедња

представља разлику између остварених прихода и издатака за текућу потрошњу. Може бити банкарска штедња, штедња у оквиру добровољног пензијског осигурања, итд.

401(к) пензијски план

представља изузетно популарни пензијски план који је у САД почео интензивније да се користи осамдесетих година 20. века. Ове планове оснивају предузећа, тј. послодавци. Пензијски планови 401 (к) често се називају и плановима редукованих зарада зато што запослени могу својевољно да се одреде за смањење својих текућих зарада на рачун улагања одређених новчаних износа у план за пензионисање са одређеним пореским олакшицама.

403 (б) пензијски план

користи се у САД. Укључује одређене пореске олакшице, а доступан је само неким групама запослених, и то у: просветним, добротворним, верским и другим непрофитним организацијама.

(Извор: „Речник појмова из пензијског осигурања“, аутора др Јелене Кочовић и др Татјане Ракоњац-Антић)

ПОЗНАЈЕТЕ ЛИ СВОЈА ПРАВА

Подношење захтева за инвалидску пензију

Поред формалног захтева, за признавање права на инвалидску пензију треба поднети Образац 1, са неопходном медицинском документацијом, и потврду о радном месту на коме је осигураник радио, доказе о осигурању које је осигураник имао, фотокопију личне карте, здравствене књижице и војне књижице (ако се ради о осигуранику мушкарцу).

Уколико је узрок инвалидности повреда на раду, треба приложити и повредну листу.

Важно је напоменути да се на обрасцу захтева за инвалидску пензију налази списак докумената које треба приложити уз попуњен захтев, али је неопходно знати и да Образац 1 ординирајућег лекара мора бити попуњен на писаћој машини или компјутеру и оверен од комисије надлежног дома здравља. У случају неверовања прописаног обрасца подносилац захтева ће бити упозорен да је ово неопходно или ће у супротном сам сносити трошкове вештачења који сада износе 26.000 динара.

Ако се осигураник одлучи да сам финансира трошкове вештачења и уплати наведену суму, има право на повраћај ових средстава ако орган вештачење утврди да код осигураника постоји потпун губитак радне способности. У супротном, ова средства задржава Фонд за пензијско и инвалидско осигурање.

Мировање стажа – због болести

Живадин Дамњановић – Средњево: Супруга је (рођена 1953) уплаћивала пољопривредно осигурање 23 године. Покушала је да оствари право на инвалидску пензију, али је одбијена. Због болести није у могућности да даље ради и уплаћује доприносе. Да ли може да оствари право на старосну пензију и да ли ће овај дуг, ако више не плаћа доприносе, да јој се одбија од пензије? Може ли да буде здравствено осигурана преко мене, ја сам лични пензионер.

Одговор: Супруга треба да поднесе захтев за мировање пољопривредног стажа због болести да би била ослобођена плаћања доприноса

Војни рок и доприноси

Милан Стевић – Шабац: Може ли се војни рок урачунати у радни стаж и како? На одслужење војног рока отишао сам из радног односа, где сам се и вратио и наставио да радим до стечаја фирме. Личном уплатом у Фонд ПИО за време проведено у ЈНА право на пензију стекао бих за 2-3 месеца, Могу ли да остварим то право?

Одговор: Одслужење војног рока не признаје се у стаж

док је болесна и док не може да обавља пољопривредну делатност. Тиме би се ослободила обавезе према Фонду ПИО док је привремено неспособна за рад. Са стажом који је већ уплатила и када наврши 60 година, моћи ће да оствари право на старосну пензију.

У случају одобравања мировања стажа, ослободиће се само плаћања доприноса за пензијско и инвалидско осигурање, а остале доприносе и даље мора да измирује, што значи да би и здравствено осигурање и даље сама уплаћивала.

осигурања, а није могуће ни уплатити га ретроактивно.

По прописима који важе од 9. 4. 2003. године, лица која се сада налазе на одслужењу војног рока могу истовремено да сама уплаћују доприносе за пензијско и инвалидско осигурање. И ова уплата није могућа ретроактивно, већ само 30 дана уназад од подношења захтева.

ВИ ПИТАТЕ „ГЛАС ОСИГУРАНИКА“ ОДГОВАРА

Весна Вићентијевић,
Сектор за односе с јавношћу

Сва права уз привремено решење

Гордана Миљковић – Дубочка: Моја сестра је радила у Швајцарској и има 28-30 месеци стажа у тој земљи. За то време уплаћивала је доприносе за пољопривредно осигурање у нашој земљи, тако да сада има проблем дуплирања стажа. Њен покојни супруг је имао 17 година стажа. Интересује нас шта је боље за њу: да ли да узме своју пензију (услов за швајцарску пензију стиче 2011), уз умањење пензије остварене у Србији, или мужевљево, јер не зна која ће бити повољнија. Уколико се одлучи за мужевљево пензију, да ли има право на неку накнаду уназад? Проблем је и њено здравствено осигурање које не може да добије јер има привремено решење.

Одговор: Привременост решења о старосној пензији није препрека за регулисање здравственог осигурања.

Уз привремено решење регулишу се сва права као и са коначним.

Ваша сестра може да поднесе захтев Филијали ПИО да јој се одреди пензија која је за њу повољнија, односно да се донесе и решење о породичној пензији и да се исплаћује она која је за њу повољнија. Ако се Ваша сестра одлучи за коришћење породичне пензије, она може да се исплати само шест месеци уназад од дана поднетог захтева.

Преклапање стажа у Србији и Швајцарској пожељно је да одмах регулише јер у случају смањења пензије због преклопљеног стажа, то смањење ће важити од дана признавања права на пензију у Србији, тако да ће настати дуг који ће морати да се врати Фонду ПИО.

Стаж са увећаним трајањем

Слободан Јовановић – Београд: Ускоро одлазим у пензију. У току комплетирања документације речено ми је да ми неће бити уважен документ о евидентирању радног стажа за период са увећаним трајањем који сам остварио у Галеници, јер овакво право, према новом закону, може да се оствари само ако је странка овај стаж остварила у току пет година у континуитету. Занима ме да ли сам добио праву информацију о статусу бенефицираног радног стажа и урачунавања у укупно остварени стаж.

Одговор: Према достављеним подацима, Ви сте на пословима са увећаним трајањем провели од 1. 3. 1972. до 14. 3. 1974. године. По прописима који су важали до 31. 12. 1972. године, Ви немате услов за признавање (дотада-

шњег) стажа са увећаним трајањем јер немате три, пет, а ни 10 година проведених на овим пословима. Закон се, затим, мењао 1. 1. 1973. године, али се ти прописи односе само на осигуранике који су у том времену и остварили право на пензију, што значи да се не односе на Вас, јер Ви право на пензију остварујете сада.

На Вас се примењују прописи који су важали после 1. 7. 1983. године, па ће Вам се време од 1. 1. 1973. до 14. 3. 1974. године рачунати као стаж са увећаним трајањем, јер по тим прописима се, независно од дужине времена проведеног на пословима на којима се стаж рачуна са увећаним трајањем, овај стаж обрачунава као бенефицирани стаж.

СКАНДИНАВКА

АУТОР: ЛОВЧИЋ	СТАНОВИТИ ДЕО ЦЕЛОГА	ИНИЦИЈАЛИ КОМПОЗИ- ТОРА ГРИГА	МЕСТО У СРЕМУ, КОД ШИДА	МИРЈАНА ОДМИЛА	ЈУНАКИЊА СТАРЕ КЕЛТСКЕ ПРИЧЕ	ДЕО СТЕНЕ	ПРЕСТОНИЦА АМОНИШАНА
ДИВЉИ ШИМШИР							
САМОЖИВОСТ							
ОЗНАКА ТОНЕ		СПОРО, ИНЕРТНО РАСПРАВ- ЉАЊЕ					
ИСТА СЛОВА			ИМЕ ГЛУМИЦА ДЕЛОНА СТОТИНА				
ГРАД У ИРСКОЈ, КОД ДАБЛИНА				ДНЕВНЕ НОВИНЕ МАЧЕВАЛ. САВЕЗ			УЗБУРКАНОСТ ВОДЕ
КРАТКО И ТЕШКО ДИСАЊЕ, СИПЊА						СИМБОЛ ЗА УРАН ОКАЧИТИ О КУКУ	
ЈУНАЧКИ СПЕВ, ЕПОПЕЈА					ЗОРАН СЛАВНИЋ ВРСТА ПТИЦЕ		
ЛИСИЧЈИ РЕП, ОРЕПИНА				ЧАСОВНИК СИМБОЛ КИСЕОНИКА			
СТАНОВНИЦА ТАКОВА							
ИМЕ ГЛУМИЦЕ ШТРЉИЋ				МЕРА ЗА ПОВРШИНУ ЗЕМЉЕ РУДАРСКИ ИНСТИТУТ			
СИМБОЛ НАТРИЈУМА			МЕСТО У СРБИЈИ ОСТРВО У АТЛАНТ. ОКЕАНУ				
ОЗНАКА ЗА АЛТ		ИМЕ ТЕОДОРАКИСА СПРЕМАЧ ХРАНЕ					
ГЛАС ОСИГУРАНИКА	ПРЕДЛОГ: ПРЕМА МУЗИЧКА МЕРА			ОТАЦ (СЛОВ.) АРАПИН (КРАЂЕ)			
ТИМ ПУТЕМ, ТИМ ПРАВЦЕМ					РЕКА У АУСТРИЈИ ЗИМСКИ СПОРТ		
ПРЕДЊА СТРАНА КОВАНОГ НОВЦА						ОЗНАКА ЗА ОБИМ ПРВАК, ШАМПИОН	
ГЛАВНИ ГРАД ВЕНЕЦУЛЕ							
ВРСТА СИРА							

Решење из прошлог броја: поговор, уловити, Шеридан, код, ада, омашка, мена, м, еталони, та, одан, ривали, н, визир, ако, ива, ка, хват, апелати, парати, амиди, б, Танаско, и, Анета.

Срђан Јовановић

Задужили нас

Много нашег народа подржава акцију „купујмо домаће“. Све их је више испред домаћих... јавних кухиња!

Толико су нас задужили да би требало да им врати-мо истом мером.

Милорад Бибин

Лековите мисли

Очеличио сам живце. Стално слушам политичаре! Пишем мемоаре. Молим очевице да се не јављају. Народних кола је све мање, а све више је народних – кухиња.

Коначно смо му видели прави образ. Лажни се излизао.

Штедимо; више се не разбацујемо успесима!

Душан Старчевић

Дочек како доликује

Нас чека светла будућност, а ми по обичају каснимо. Очекује се да победи разум, мада ни наше шансе ни-су за потцењивање.

Дочекали смо браћу како и доликује, била је то кла-сична сачекуша.

Зоран Т. Поповић

Доскоци

Нисмо ми пали с крушке. Наш бренд је шљива. Истина је само једна, али то код нас одавно више не пролази.

Тешко је у Србији окупити здраву памет. Потрошена је.

Раде Ђерговић

Иван Лазаревић

Молим за реч

Рад је створио човека. А одржаће га скраћена радна недеља.

Почело је фарбање „пунта“. Фарбање купаца аутомобила није ни престајало.

Наш дуг по глави становника је 576 долара. Било би праведно да они главатији дугују дупло.

Није страшно што су пензије замрзнуте. Већ су почеле да се топе.

Добро је што се на свакој телевизији кува и пробају рецепти. Тако народ може да једе преко својих представника.

Надајмо се да ће Песма Евровизије бити одржана пре него што ми отпевамо своје.

Дејан Патаковић

Профитира сиротиња

Политички визионари проблеме сагледавају у перспективи. Виде их умањене.

Изгураћемо ми и ову кризу! Сизифи, прионите.

Сиротиња ће профитирати од светске економске кризе. Имаће бар кризу и по!

Слободан Дучић

